Ազգ

Azg armenian daily

30 ՄԱՐՏ 2002 ՇԱԲԱԹ 59 (2504)

Անցում «ամառային» ժամանակի՝ Սուրբ Զատիկի շնորհավորանքով

ԵՐԵՎԱՆ, 29 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «ՀՀ տարածքում ժամանակի հաշվարկման կարգի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն, յուրաքանչյուր տարվա մարտ ամսի վերջին կիրակի օրը, ժամը 02.00-ին անցում է կատարվում «ամառային» ժամանակի ժամացույցի սլաքը մեկ ժամով առաջ է տարվում:

Նշենք, որ եղանակով պայմանավորված ժամային փոփոխությունները կատարվում են աշխարհի շուրջ 110 երկրներում: ԱՊՀ երկրներից նման անցում չեն կատարում միայն Տաջիկստանը, Թուրքմենստանը եւ Ուզբեկստանը:

▼▼▼

«Ամառային» ժամանակի անցնելով՝ վաղը տոնելու ենք Քրիստոսի հրաշալի հարության տոնը՝ ավանդական մեր Սբ. Զատիկը: Հետեւաբար «Ազգ»-ը այժմվանից շնորհավորում է իր ընթերցողների, գործակիցների ու բարեկամների տոնը:

ԿՈՎԿԱՍՅԱՆ ՔԱՌՅԱԿ

Պուտինը ժամանում է Սոչի

Սերժ Սարգսյան. «Մենք Կովկասում պիտի հավաքվե՞նք միասին, թե՞ փախչենք միմյանցից, պիտի հաշվի առնե՞նք հարեւանների խնդիրները եւ գտնենք փոխզիջումներ»

Այսօր Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը ժամանում է Սոչի՝ միանալու «կովկասյան քառյակի» երկրների (Ռուսաստան, Հայաստան, Ադրբեջան, Վրաստան) անվտանգության խորհուրդների քարտուղարների խորհրդակցություններին, որոնք սկսվել են սեպտեմբերի 27-ին: Ենթադրվում է, որ Պուտինը հանդիպումներ կունենա Անդրկովկասի երեք հանրապետությունների անվտանգության քարտուղարներ Սերժ Սարգսյանի, Թեդո Ջափարիձեի եւ Ռամիզ Մեհդիեւի հետ: «Նովոստի» գործակալությունը հաղորդում է, որ Սոչիում նախատեսվում են Ռուսաստանի եւ Հայաստանի անվտանգության խորհուրդների քարտուղարներ Վլադիմիր Ռուշայլոյի եւ Սերժ Սարգսյանի երկկողմ բանակցություններ: «Կովկասյան քառյակի» խորհրդակցությունները կավարտվեն այսօր. նախատեսվում են քննարկումներ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության, Չեչնիայում եւ Աբխազիայում ստեղծված իրավիճակի շուրջ:

Երեկ Սոչիում «կովկասյան քառյակի» խորհրդակցությունների շրջանակում տեղի է ունեցել հանդիպում ՌԴ Անվտանգության խորհրդի քարտուղար Վլադիմիր Ռուշայլոյի եւ նրա հայ գործընկեր, ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանի միջեւ: Հանդիպումից հետո Վլ. Ռուշայլոն լրագրողներին ասել է, որ «ահաբեկչության դեմ պայքարի հարցում Ռուսաստանի եւ Հայաստանի դիրքորոշումները համընկնում են»: Ռուշայլոն հիշեցրել է, որ Ռուսաստանը եւ Հայաստանը ստորագրել են Հավաքական անվտանգության պայմանագիրը (ՀԱՊ):

Սերժ Սարգսյանը հայտարարել է, որ Ռուսաստանը եւ Հայաստանը ռազմավարական դաշնակիցներ են, իսկ երկու պետությունների հարաբերությունները «զարգանում են համաչափ եւ սահուն»: Խոսելով անվտանգության խորհրդի քարտուղարների խորհրդակցության մասին, Սարգսյանն ընդգծել է. «Կովկասում պիտի հավաքվե՞նք միասին, թե՞ փախչենք միմյանցից, պիտի հաշվի առնե՞նք հարեւանների խնդիրները եւ գտնենք փոխզիջումներ»:

Ռուշայլոյի խոսքերով, «կովկասյան քառյակի» խորհրդակցությունները կշարունակվեն շաբաթ օրը: ՌԴ Անվտանգության խորհրդի քարտուղարը նշել է, որ խորհրդակցությունների ընթացքում քննարկվում են «բոլոր հարցերը»:

Ա. Հ.

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Դատավարության շեմին Ղազարոս Կյուրեղյանը լուծարում է իր ստեղծած կրոնական ատորինի կազմակերպությունը

Մեր թերթն արդեն տեղեկացրել է ընթերցողներին, որ Ռուսաստանի Դաշնության գլխավոր դատախազության ներկայացրած հայցով Մոսկվայի Կրասնոգվարդեյսկի շրջանի դատարանում սկսվել է Նոր Նախիջեւանի եւ Ռուսաստանի հայոց թեմի նախկին առաջնորդ, ներկայումս կարգալույծ հռչակված Ղազարոս Կյուրեղյանի կրոնական միավորման գրանցման վերաբերյալ որոշումը ատորինի ճանաչելու եւ չեղյալ համարելու հարցի դատական քննությունը: Եվ այս գործի առաջին, չասենք սենսացիոն (սա շատ հնչեղ բառ է), անակնկալն այն էր, որ Ղազարոսն ի լուր ամենքի հայտարարել է իր կազմակերպության... ինքնալուծարման մասին: Միամիտ մարդիկ կարող են մտածել, որ Ղազարոսը զղջում է իրեն սնուցած եկեղեցու դեմ գործած նման մեղսագործությունների համար: Բայց նրան լավ ճանաչողները գիտեն, որ այդ մութ անձնավորությունը, հատկապես ներկա պարագաներում գործում է բացառապես անձնական շահադիտական նկատառումներով եւ հեռու է պաշտպանի ու խղճի հետ առնչված զգացումներից: Մեզ հայտնի չէ, Հայ եկեղեցու պատմության մեջ եղե՞լ են Հուդաներ, թե՝ ոչ, բայց որ Ղազարոսն ակնհայտորեն հավակնում է այդ կոչմանը, տարակույս չի հարուցում:

Տես ♦ էջ 2

Սպանություն Մոսկվայում

Մարտի լույս 29-ի գիշերը, Մոսկվայի Պիտերովսկայա շուկայում, 85 հացաշով տեղի է ունեցել հերթական հարձակումը ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցչի վրա: Ըստ ոստիկանության Բեսկուդնիկովո տարածաշրջանային բաժանմունքի ներկայացուցչի տվյալների, 13-15 տարեկան երեք անչափահասներ բռնություն են գործադրել եւ այնուհետեւ սպանել Պեսոչնովսկի փողոցի բնակիչ 21 ամյա Կարեն Գեւորգյանի Յախշիբեկովին: Ոստիկանության տվյալների համաձայն, սպանությունը կրել է կենցաղային բնույթ, այսինքն, անչափահասները բռնության են դիմել կողոպուտի նպատակով:

Մինչդեռ, ըստ ռուսաստանյան լրատվամիջոցների նախնական տեղեկության, հարձակվողները «սկինհեդներ» («սափրած գլուխներ») են եղել: Առայժմ հարցական է նաեւ Յախշիբեկովի ազգությունը: Հայտնի է միայն, որ նա ծնունդով Բաքվից է: Անեն դեպքում, ռուսաստանյան հեռուստաալիքների նկարահանող խմբերը փորձում են մեկնաբանություններ ստանալ Մոսկվայի հայկական շրջանակներից այն պարագայում, երբ ոստիկանները պնդում են, թե սպանվածն ազգությամբ ադրբեջանցի է: Մարտի 29-ի ժամը 18:00-ի դրությամբ հայտնի է, որ ձերբակալվածների թիվը հասել է վեցի, սակայն, ինչպես ենթադրեց դեպքի վայրում գտնվող իրավապահներից մեկը, առավել հավանական է, որ ձերբակալվածները մոտակա բակերի հավաքատեղից վերցված անչափահասներն են: Նման կասկածների հիմք նրան տալիս է այն հանգամանքը, որ ոստիկանության ներկայացուցիչները անեն կերպ խուսափում են «սկինհեդ» բառն օգտագործել:

ՌՈՒԲ. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ, Մոսկվա

Կատաղի հարձակում Ռամալլայի վրա

Արաֆաթը ստորերկրյա ապաստարանում

Ինքնասպանական նոր ահաբեկչություն Երուսաղեմում

Ինչպես սպասվում էր, չորեքշաբթի օրը Նաթանիայում տեղի ունեցած արյունալի ահաբեկչությանն Իսրայելը պատասխանեց ամբողջ Գազայի շրջանի եւ հատկապես Ռամալլա քաղաքի վրա կատաղի հարձակումով: Գործի դնելով շուրջ 200 հրասայլ եւ բուլդոզեր, «Ցահալը» երեկ առավոտյանից սկսեց անխնա ռմբակոծել մասնավորապես Յասեր Արաֆաթի կենտրոնակայանը Ռամալլայում: Ավելին ուշ, հրեա զինվորները մուտք գործեցին կենտրոնակայան, եւ Արաֆաթի օգնականները ստիպված եղան վերջինիս տեղափոխել ստորերկրյա ապաստարան: Այդ ընթացքում իսրայելցիք զանգվածային ձերբակալություններ կատարեցին, այդ թվում նույնինքն կենտրոնակայանում, որտեղից նրանց դիմադրում էին թեթեւ զենքերով:

Թեեւ Շարոնի կառավարության խոսնակը հայտարարեց, որ իրենք մտադրություն չունեն Արաֆաթի անձին վնասելու, սակայն անընդմեջ գնդակոծության ժամանակ հայտնի չէ, թե վերջինիս ինչ կարող է պատահել: Արաֆաթն ինքը խոսելով «Ալ Ջազիրա» արաբական հեռուստակայանով ասաց, որ երազում է իր հայրենի հողում արժանանալ նահատակի կոչմանը, ինչպես իր ժողովուրդը՝ Ռամալլայի փողոցներում ու տներում:

Դեռեւս գիշերը Շարոնի կառավարությունը հայտարարել էր, որ Արաֆաթը Իսրայելի թշնամին է, նրան պետք է ամբողջովին մեկուսացնել, քանի որ նա է, ըստ կառավարության բանբերի, ահաբեկչական գործողությունների հրահրիչը: Պաղեստինցիներն իրենց հերթին արագ միջամտության կոչ հղեցին միջազգային հանրությանը եւ հիշեցրին, որ իրենք օրինական պայքար են մղում իրենց հողը զավթածների դեմ:

Կեսօրին նորից ռումբ պայթեց եւ անմեղ զոհեր ընկան իսրայելական կողմից: 18 տարեկան պաղեստինցի ինքնասպան մի աղջիկ, մտնելով Երուսաղեմի հարավային մասում գտնվող մի սուպեր-մարկետ, պայթեցրեց մեջքի ռումբը, որի հետեւանքով սպանվեց 5 եւ վիրավորվեց շուրջ 20 հոգի:

Ուշ երեկոյան Մ. Նահանգների պետքարտուղար Քոլին Փաուելը կողմերին ինքնազսպման կոչ արեց եւ ամենախիստ բառերով դատապարտեց երեկվա ու նախորդ օրերի պաղեստինյան ահաբեկումները՝ գրեթե «մոռանալով» անդրադառնալ իսրայելյան խժդժություններին:

ԱՄՆ-ը վերացրեց Հայաստանին եւ Ադրբեջանին զենք վաճառելու արգելքը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 29 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ԱՄՆ-ը հայտարարել է, որ վերացնում է 9 տարի առաջ ներմուծված արգելքը՝ Հայաստանին եւ Ադրբեջանին զենքի վաճառքի մասին: Նշենք, որ այդ արգելքը ժամանակավորապես կասեցվել էր հունվարին նախագահ Բուշի որոշմամբ, սակայն այժմ նոր հարաբերությունները կանոնակարգվում են օրենքի տեսքով: ԱՄՆ պետական ռեգիստրում հրապարակված տեղեկանքի համաձայն, Հայաստանին եւ Ադրբեջանին զենքի վաճառքի արգելքը հանվում է՝ ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականության եւ ազգային անվտանգության շահերից ելնելով: Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նկատմամբ այդ արգելքը հաստատվել էր 1993թ.՝ ղարաբաղյան հակամարտության պատճառով:

ՏՆԱԿԱՆ ԱՌԵՎՏՈՒՐ

Ձվի թանկացումը մենաշնորհի չարաշահում է

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Նախատոնական գեղչերը ընդունված են ամբողջ աշխարհում: Դրանք երբեմն հասնում են այնտեղ, որ ապրանքները վաճառվում են խորհրդանշական գներով: Մինչդեռ վերջին 2-3 տարիներին Հայաստանում տրամագծորեն հակառակ ավանդույթն է ստեղծվել: Նոր տարուն, Զատիկին կամ մեկ այլ տոնին նախորդող օրերին կտրուկ բարձրանում են ամենամեծ սպառում ունեցող ապրանքների գները: Նոր տարուն գրեթե բոլոր սննդամթերքները, Զատիկին ձուն, չամիչը, կանաչեղենը, կանանց նվիրված տոներին (մարտի 8, ապրիլի 7) ծաղիկները: Բացառություն չէին նաեւ այս Նոր տարին ու մարտի 8-ը. բացառություն չէ այս Զատիկը: Արդեն մեկ շաբաթից ավելի է, ինչ շուկայում վաճառվող մեկ տուփ ձվի գինը 1200-1300 դրամից կտրուկ աճել է հասնելով 1600-1800 դրամի: Ժամանակին

«օգնենք մեզ, գնենք մերը» կարգախոսով ժողովրդին դիմած հայրենական արտադրողները, մեղմ ասած, այլեւս թքած ունեն նույն ժողովրդի վրա, որի աջակցության շնորհիվ շուկայից գրեթե ամբողջությամբ դուրս մղվեց ներմուծվող ձուն:

Տես ♦ էջ 3

Շիրակցի ռամկավարների ներուժը՝ հանուն երկրի բարօրության

Երեկ ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի, Հանրապետական վարչության անդամների այցը Գյումրի նպատակ ուներ մասնակցել Շիրակում կուսակցության առաջին մարզային շրջանակի ձեւավորմանը: Այն կընդգրկի մարզի ակումբներից 17-ը: Նրանց մի մասը 10-ամյա պատմություն ունեն, մյուսները՝ մի քանի ամսվա, սակայն բոլորն էլ կազմված են մարզի մտավորականության ներկայացուցիչներից: Առաջին պատգամավորական ժողովին 225 ռամկավար էր մասնակցում, որոնք էլ ձեւավորեցին իրենց շրջանակի ղեկավարությունը, սակայն ներկա էին ռամկավարներ նաեւ մարզում գործող այլ ակումբներից, ինչպես եւ այս օրերին Հայաստանում գտնվող ամերիկահայ ռամկավար, իր բարեգործություններով Արցախում հայտնի Արմեն Դեմիրճյանը: Պատգամավորական ժողովին ներկա էր նաեւ Շիրակի մարզպետ Ֆելիքս Փիրումյանը:

Շնորհավորելով իր կուսակցական ընկերներին Ռուբեն Միրզախանյանը նշեց, որ ձեւավորվող վարչությունը ՀՌԱԿ կարեւորագույն մարմիններից մեկն է լինելու, ուստի մեծ է նաեւ նրա վրա դրված պատասխանատվությունը: Նա ուրախությամբ նկատեց, որ կուսակցականների թիվն անընդհատ աճում է, նորագիրները մաս են կազմում մեծ, համազգային ընտանիքի. աշխարհի բոլոր ծայրերում, որտեղ հայկական գաղթօջախներ կան, կան նաեւ ռամկավարներ: Իր ելույթում կուսակցության ատենապետը բազմաթիվ հարցեր արծարծեց, որոնց մեծ մասը ներքաղաքական բնույթ էին կրում, եւ դա բնական է. գյումրեցի ռամկավարներին հետաքրքրում էր այդ հարցերի շուրջ Հանրապետական վարչության եւ ատենապետի դիրքորոշումը: Կուսակցությունն ամիսներ առաջ հայտարարություն արեց՝ գալիք նախագահական ընտրություններին ներկայիս նախագահի թեկնածությունը պաշտպանելու համար: Այս դիրքորոշումը շատ կուսակցությունների տեսանկյունից անշահեկան կարող է թվալ: Իհարկե, եթե նպատակ ես հետապնդում միտինգներում ծափողջույններ պոկելու, անշահեկան է: Որքան էլ որ այժմ խոսենք մեր երկրում չկայացած ժողովրդավարության մասին, այնուամենայնիվ, ցանկացած «նեղացած» նախկին կամ ներկայիս պաշտոնյա կարող է իշխանություններին քննադատելով շահաբաժին ստանալ:

Ռամկավարները միշտ եղել եւ մնում են պետականամետ, նույնիսկ խորհրդային տարիներին, այն պայմաններում, երբ գործող վարչակարգի եւ ռամկավարների գաղափարները բեւեռային տարբերություն ունեին: Ռամկավարների մեծագույն արժեքը պետությունն ու ժողովուրդն են: Այս գաղափարներն էին նաեւ, որ 90-ականների սկզբին հայրենիք բերեցին ռամկավար գործարարների, սակայն նրանց նախաձեռնությունները դատապարտված էին այդ նույն իշխանությունների ոչ պետականամետ լինելու պատճառով:

Սփյուռքահայ ռամկավարներից մեկը քիմիական ձեռնարկություն հիմնեց: Ինչպե՞ս այն կարող էր տեղական շուկայում մրցունակ լինել, եթե ներկրվող քիմիական ապրանքները, ի դեմս Ազգային ժողովի որոշ պատգամավորների, «տանիք» ունեն:

Ցավոք, այսօրվա բազմաթիվ իշխանավորների եւ պետության շահերը չեն համընկնում: Իսկ պետության շահը ենթադրում է պաշտպանել տեղական արտադրողին:

Ռուբեն Միրզախանյանի համոզմամբ, առողջ քաղաքական համակարգի առկայությունը երկրի առաջընթացի կարեւորագույն պայմաններից մեկն է: Ուստի այդպիսին ձեւավորելու համար կարեւոր է յուրաքանչյուրիս դերը:

Կուսակից իր ընկերներին դիմեց նաեւ Գյումրու Թեքեյան դպրոցի տնօրեն ՀՌԱԿ հանրապետական վարչության անդամ Անտոն Փիլոյանը: Նա համոզմունք հայտնեց, որ մարզի ռամկավարներն իրենց գործի նվիրյալներն են եւ պատրաստ են ուժերը ծառայեցնել հանուն երկրի բարօրության:

Կայացած պատգամավորական ժողովը 17 ակումբների ատենապետներից ընտրեց շրջանային վարչություն: Այն 16 հոգուց էր բաղկացած՝ Արփինե Արարքչյան, Զարուհի Համբարձումյան, Աննա Ենգոյան, Շուշանիկ Հովհաննիսյան, Վիսալի Վարժապետյան, Ալինա Նիկողոսյան, Մուշեղ Մակարյան, Քնարիկ Փիլոյան, Վաղարշակ Հովհաննիսյան, Անդրանիկ Ալեքսանյան: Շրջանային վարչության ատենապետ դարձավ Նորիկ Գրիգորյանը:

Նույն օրը ՀՌԱԿ ղեկավարներին ընդունեց Շիրակի մարզպետ Ֆելիքս Փիրումյանը: Քննարկվող հարցերը հիմնականում Գյումրիի եւ մարզի հիմնախնդիրների շուրջ էին: Շիրակի մարզի արտադրական ձեռնարկություններից շատերն այսօր անգործության են մատնված եւ դրանց վերագործարկումը կենսական խնդիր է: Շաքարի ճակնդեղի մշակությունը մարզում բազմաթիվ ընտանիքների առօրյա, սոցիալական խնդիրները կարող էր լուծել: Տարեկան Հայաստան 70 հազար տոննա շաքարավազ է ներկրվում, մինչդեռ Շիրակի մարզում բնակլիմայական նպաստավոր պայմաններ կան այս ոլորտում սեփական զգալի արտադրանք ունենալու համար: Ֆելիքս Փիրումյանն ու կուսակցության ղեկավարները շաքարի ճակնդեղի արտադրության հնարավորությունների մասին խոսեցին: Լիբանանի խորհրդարանի պատգամավոր, ՌԱԿ կենտրոնական վարչության ատենապետ Հակոբ Գասարճյանը Գյումրի կատարած այցի ժամանակ խոստացել էր փորձել գտնել ներդնող՝ Հայաստանում շաքարի ճակնդեղի արտադրության համար:

Ամերիկահայ Արմեն Դեմիրճյանն էլ նկատեց, որ դրսի գործարար հայերը շատ դեպքերում չունեն տեղեկատվություն՝ հայրենիքում ներդրումների հնարավորությունների մասին: Նա միտք հնչեցրեց, որ անհրաժեշտ է դեսպանությունների, արտերկրում լույս տեսնող հայկական մամուլի միջոցով տարածել այդ տեղեկատվությունը:

ՍԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

Մարտյան քմահաճ օրերը շարունակվում են

ԵՐԵՎԱՆ, 29 ՄԱՐՏԻ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ (թղթ. Հասմիկ Գեւորգյան): ՀՀ հիդրոօդերեւութաբանության վարչության տվյալների համաձայն, մարտի 30-ին, ապրիլի 2-ին եւ 3-ին առանձին շրջաններում սպասվում են տեղումներ եւ ամպրոպ, ամպրոպի ժամանակ կդիտվի քամու ուժեղացում մինչեւ 18-23 մ/վրկ: Մարտի 31-ին եւ ապրիլի 1-ին սպասվում է առավելապես առանց տեղումների եղանակ, օդի ջերմաստիճանը կբարձրանա 3-5 աստիճանով: Վերոնշյալ օրերին, սակայն, Արարատյան դաշտում սպասվում է հողի մակերեւույթի ջերմության անկում 0 -2 աստիճան:

Նշված օրերին օդի միջին ջերմաստիճանը Շիրակում կտատանվի -1 +5, Արագածոտնի բարձրադիր մասում՝ -3 +4, ցածրադիր շրջաններում՝ +4 +14, Կոտայքում՝ -3 +11, Գեղարքունիքում՝ -3 +6, Լոռիում՝ +1 +12, Տավուշում՝ -2 +14, Արարատյան դաշտում՝ +3 +17, Վայոց Ձորում՝ -3 +7, Սյունիքի նախալեռներում՝ 0 +9 եւ հովիտներում՝ +8 +18 աստիճանի սահմաններում: Այդ օրերին հանրապետությունում սպասվող գեոմագնիսական դաշտի վիճակը կլինի հանդարտ, Արեգակի գումարային ակտիվությունն ու ուլտրամանուշակագույն ճառագայթման ինտենսիվությունը՝ միջին: Օդի հարաբերական խոնավությունը կտատանվի 50-60 տոկոսի սահմաններում:

Երեւանում մարտի 30-ին, ապրիլի 2-ին եւ 3-ին ժամանակ առ ժամանակ կդիտվեն անձրեւ եւ ամպրոպ, ամպրոպի ժամանակ՝ քամու ուժեղացում: Մարտի 31-ին եւ ապրիլի 1-ին անձրեւի հավանականությունը փոքր է: Ջերմաստիճանը գիշերը՝ 2-7, ցերեկը՝ 13-18 աստիճան տաքություն, ռադիոակտիվ ճառագայթման մակարդակը՝ 16 միկրոռենտգեն/ժամ:

Ըստ Երեւան քաղաքի բազմամյա կլիմայական տվյալների, մարտի 30-ին օդի առավելագույն ջերմաստիճանը՝ +25,8, դիտվել է 1901 թվականին, իսկ նվազագույնը՝ -7,2, 1823 թվականին:

ՄԱԿ-Ի ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹՅԱՄԲ

Ինչպե՞ս ենք պայքարելու թմրամոլության դեմ

Անդրկովկասում թմրամիջոցների դեմ պայքարի ծրագիրը, որն սկսվել է 2001 թվականից եւ իրականացվում է եվրոպական հանձնաժողովի եւ ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի համաֆինանսավորմամբ, նպատակ ունի օժանդակելու Հայաստանին, Ադրբեջանին եւ Վրաստանին՝ համատեղ պայքարելու թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառության դեմ եւ նպաստելու միջսահմանային համագործակցության զարգացմանը:

Հայաստանի համար ծրագրով նախատեսված 959000 եվրոն կօգտագործվի հիմնական հինգ խնդիրների լուծման համար: Առաջին խնդիրը իրավական դաշտի կարգավորումն է՝ ուղղված թմրամիջոցների հսկմանը, երկրորդը՝ ապօրինի թմրամիջոցների ներմուծման եւ արտահանման արգելումն է: Ծրագրի երրորդ խնդիրը թմրամիջոցների վերաբերյալ գաղտնի տվյալների հավաքումն ու վերլուծումն է, չորրորդ խնդիրը՝ օգնել Անդրկովկասում զարգացնելու թմրամիջոցների օգտագործման նկատմամբ համակարգված դիտարկումների անցկացման հնարավորությունները, վերջին՝ հինգերորդ խնդիրն ուղղված է կրթության եւ օրինապահ մարմինների կարողությունների զարգացմանը՝ դպրոցներում թմրամիջոցների օգտագործումը կանխարգելելու նպատակով:

Երեկ ՄԱԿ-ի երեւանյան գրասենյակում ներկայացվեց ծրագրի երկրորդ փուլը, որի ընթացքում քննարկվեցին մի շարք հարցեր: Այսպես, «Ազգը» (29.03.02) տեղեկացրել էր, որ Բաքուն պնդում է, թե Իրանից ու Թուրքիայից դեպի Ռուսաստան եւ Ուկրաինա թմրանյութերի հիմնական ճանապարհն անցնում է Հայաստանով, իսկ ԱՄՆ պետքարտուղարության կարծիքով՝ Ադրբեջանի տարածքն օգտագործվում է որպես թմրանյութերի տարանցիկ ուղի: Այս հարցը պարզաբանելու համար ծրագրի ղեկավարը դիմեց ծրագրի կոորդինատոր Անժելա Լֆեյվին, որի հաղորդմամբ, ԱՄՆ պետքարտուղարության հաղորդագրության մեջ Հայաստանը նշվում է որպես թմրանյութերի տարանցիկ ուղի եւ այդ տեղեկությունը տրվել է Հայաստանից: Իսկ ներքին գործերի փոխնախարար Ա. Երիցյանը հայտնեց, որ նախարարությունը տվյալներ չունի այդ հարցի մասին եւ այդ տեղեկությունները ճշգրտված չեն:

ՀՀ գլխավոր դատախազության ներկայացուցիչը ծրագրի ընդգրկած խնդիրների մեջ կարեւոր բացթողում համարեց թմրամոլությամբ տառապողների բուժման հարցը:

Վիճակագրական տվյալներով, Հայաստանում տարածված չէ կոշտ բնույթի թմրամոլությունը եւ անչափահասների շրջանում թմրանյութերի օգտագործման փաստեր չեն արձանագրվել:

Հայաստանում, որտեղ թմրամոլների թիվը չի հասնում 1000-ի, անհրաժե՞շտ է թմրամոլների դեմ պայքարի ծրագիր, որը ուսումնական հաստատություններում կարող է հակառակ ազդեցություն ունենալ: Ի տարբերություն հարեւան պետությունների, Հայաստանում թմրամոլության քիչ տարածված լինելու առանձնահատկությունը հաշվի առնելով, կարծում ենք, որ ծրագրի ղեկավարներից պահանջվում է մեծ զգուշություն եւ զգոնություն:

Ռ. Պ.

Հունանյանների քեռին վերջացրեց ցուցմունքները

Երեկ «Հոկտեմբերի 27»-ի գործով դատավարության հերթական նիստը սկսվեց ժամը 9-ին: Նիստն արտագնա էր: Ամբաստանյալ Վռամ Գալստյանը ցուցմունք է տվել ԱԺ տարածքում, որը տեւել է 2 ժամ: Դատարանի նման որոշմանն անտեղյակ Կ. Աղաջանյանը, որը գործով ամբաստանյալ Է. Գրիգորյանի պաշտպանն է, բողոքեց, որ ներկա չի գտնվել արտագնա նիստին: Ըստ նրա, այս կերպ ձեռք բերված ապացույցները խիստ կասկածելի են:

Սրան ի պատասխան դատավորն ասաց, որ բոլորին տեղեկացրել են: Ուստի փաստաբանի բացակայության հարցում դատարանը մեղավոր չէ:

Այնուհետեւ դահլիճ բերվեցին մյուս ամբաստանյալները, որոնց համար էլ հրապարակվեցին վերջին մի քանի նիստերի ընթացքում Հունանյանների քեռու տված ցուցմունքները:

«Ազգի» հաջորդ համարներից մեկում կներկայացնենք ամբաստանյալ Վռամ Գալստյանի տված ողջ ցուցմունքի ընդհանուր բնութագիրն ու այն հնարավոր եզրակացությունները, որոնց կարող են հանգեցնել այդ ցուցմունքները: Յուրաքանչյուր «Չեմ պատասխանում» կամ «Ասում եմ այն, ինչ գիտեմ» պատասխանները, իհարկե, ինքնանպատակ չեն, ոչ էլ ամբաստանյալի կամակորության թելադրանք:

Ինչ վերաբերում է տեղում տված ցուցմունքներին, ապա դրանց մասին կիմանանք հետո:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Դատաքննության շեմին Ղազարոս Կյուրեղյանը ...

Սկիզբը էջ 1

Եվ այսպես, ինչո՞ւ է նա ինքնալուծարվում դատաքննության շեմին: Շատերի համար անկարելի է թափանցել այդ որոգայթահողի անձի էության մեջ եւ պեղել նրա քայլերի իսկական դրդապատճառները: Բայց մի հետեւություն կարելի է անել. ամենայն հավանականությամբ Ղազարոսի փաստաբանները կամ հովանավորները եւ կամ բոլորը միասին, քաջ իմանալով գործի իրավական կողմի բացահայտ սնանկությունը, նրան խորհուրդ են տվել նախապես հրաժարվել իր պահանջից, որովհետեւ այդ իրավի անհեթեթ ու նույնիսկ տրամաբանազուրկ ակտը հարվածի տակ է դնում Ռուսաստանի դաշնային եւ քաղաքային իրավական մարմինների հեղինակությունը, որոնք, անտեսելով հատկապես Հայ եկեղեցու դարերով մշակված հոգեւոր կանոնները ու նոր միայն իրենց երկրի աշխարհիկ օրենքները, պաշտոնապես գրանցել են այդ ինքնակոչ կրոնական միավորումը: Կարելի է ենթադրել, թե ինչն է եղել շարժիչ ուժը, բայց դա, ինչպես ասում են, ուրիշ հարց է:

Ըստ մեզ հասած տեղեկությունների, դատաքննությունը շարունակվում է եւ այն պիտի հանգի օրինական վախճանի: Բայց այժմ կարելի է պատկերացնել մի բան. եթե Ղազարոսն ամբողջ մի տարի խառնակեց Մոսկվայի հոգեւոր կյանքն իր սքեմը պահպանելու համար, ապա նա վայնասուն կարձակի, երբ հարցը գա եկեղեցական գույքի, մասնավորապես պաշտոնական նստավայրի հանձնմանը:

Մարդ Աստված պիտի ունենա...

«Ազգ»

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Հերթական անգամ անկանխատեսելի «Ազգային միաբանություն» կուսակցությունը փորձում է ապացուցել, որ ինքը վստահելի գործընկեր եւ դաշնակից չի կարող լինել: Դրա առաջին դրսեւորումը եղավ «Իրավունք եւ միաբանություն» դաշինքի տրոհումը, ապա նաեւ նախորդ տարի ձեւավորված եռյակի հայտնի համագործակցության տապալումը: Դեռ 2001 թ.-ի աշնանը՝ համատեղ հանրահավաքի ժամանակ արհեստականորեն եւ միտումնավոր հրապարակ բերված Գեղամյանի գո- խոսակցությունները, որքան հիշում եմ, ծավալել է կուսակցության տարածքային կառույցներից մեկի ներկայացուցիչը, որին պատասխանել է կուսակցության կազմակերպչական գործերով ղեկավարներից մեկը՝ Սարգիս Մուրադխանյանը, եւ ասել, թե իրենց դիմելու երեւույթներ եղել են, բայց իրենք դրանց տեղ չեն տվել, որովհետեւ ԱՄ-ին համարում են «պոտենցիալ դաշնակից»:

Այս թնջուկում որտեղ է թաքնված իրականությունը՝ դժվար է ասել, չնայած կատարվածի իմաստը բոլորովին էլ այդ չէ: Կուսակցության մություն փորձում է երեւալ հենց Գեղամյանը, ապա նրա դեմ օգտագործվող բոլոր միջոցները վերջինիս «կանգնեցնելուն» են միտված, որին, անշուշտ, այդ դերում փոխարինելու համար որեւէ «անհայտ» ուժ հայտ կներկայացնի:

Այսինքն պարզ կարելի է նկատել, որ ընդդիմության շրջանակներում նախընտրական տրամադրություններով լուռ պայքար է գնում առաջատարի դիրքերի համար: Հաշվի առնելով Գեղամյանի անթաքույց հակումները իշխանական լծակների հանդեպ, այդ ճակատամարտերը դեռ ա- թյուններից գոնե երկուսը՝ «Հանրապետությունը» եւ «Ազգային միաբանությունը» եռյակը պայքարի անարդյունավետ միջոց են համարում: «Հանրապետությունը» պայքարը գաղափարական հարթություն տեղափոխելու նպատակով համագործակցության եզրեր է փնտրում սահմանադրական վեցյակի շրջանակներում եւ անդամագրվել է «Ժողովրդական սահմանադրություն» շարժմանը, իսկ ԱՄ-ն հետեւողականորեն զարգացնում է «Ամեն ինչ ընդդեմ իշխանության» կարգախոսը: Անորոշը մնում է ՀԺԿ-

Ո՞ւմ սադրանքների զոհն է եռյակի «ուրվականը»

Ընդդիմություն ընդդիմության դե՞մ

վազդային պլակատներով ԱՄ-ն իր համակիր երկու՝ «Հանրապետություն» եւ ՀԺԿ ուժերին պարզորոշ հասկացրեց, որ իր հավակնությունները առաջնահերթության կարգով պետք է ընդունելի լինեն ամբողջ եռյակի համար: Ինչից հետո եռյակն առերեւույթ կասեցրեց իր գործընթացները:

Սակայն հասկանալով, որ սկսած գործից պառակտմամբ հրաժարումն առաջին հերթին հարվածելու է հենց այդ երեք ուժերի հեղինակությանը, բոլոր կողմերից քողարկվեցին Գեղամյանի նկրտումներն ու հետեւողականորեն իրականացվող քայլերի բուն նպատակները: Սակայն դա չխանգարեց ԱՄ-ին իր շուրջը վերստին աղմուկ բարձրացնելու, երբ կուսակցության պատասխանատու անդամների անպատասխանատու հայտարարությունները, [illegible]ից 2500 անդամների ԱՄ ընդգրկվելու կապակցությամբ, տեղի տվեցին ժողովրդական կուսակցության զուսպ բայց կոշտ արձագանքին:

Դրանից հետո միայն հասկանալով, թե ինչի կարող է հանգեցնել նոր սադրանքը, ԱՄ-ին մոտ կանգնած շրջանակները փորձեցին փրկել իրավիճակը: Մասնավորապես ԱԺ «Իրավունք եւ միաբանություն» խմբակցության անդամ, բայց ԱՄ-ից դուրս Աղասի Արշակյանը լրատվամիջոցներին սկսեց ապացուցել, թե աղմուկն իրականության հետ կապ չունի, թե այն ուռճացնում են լրատվական որոշ շրջանակներ: «Եթե այդ համագործակցությունը վերածվի դաշինքի, կդառնա անհաղթահարելի ուժ: Դրանով է պայմանավորված, որ նույնիսկ չեղած առիթներն օգտագործում են իշխանամետ ուժերը՝ տարբեր տեսակի սադրանքներ անելու համար: Այդ

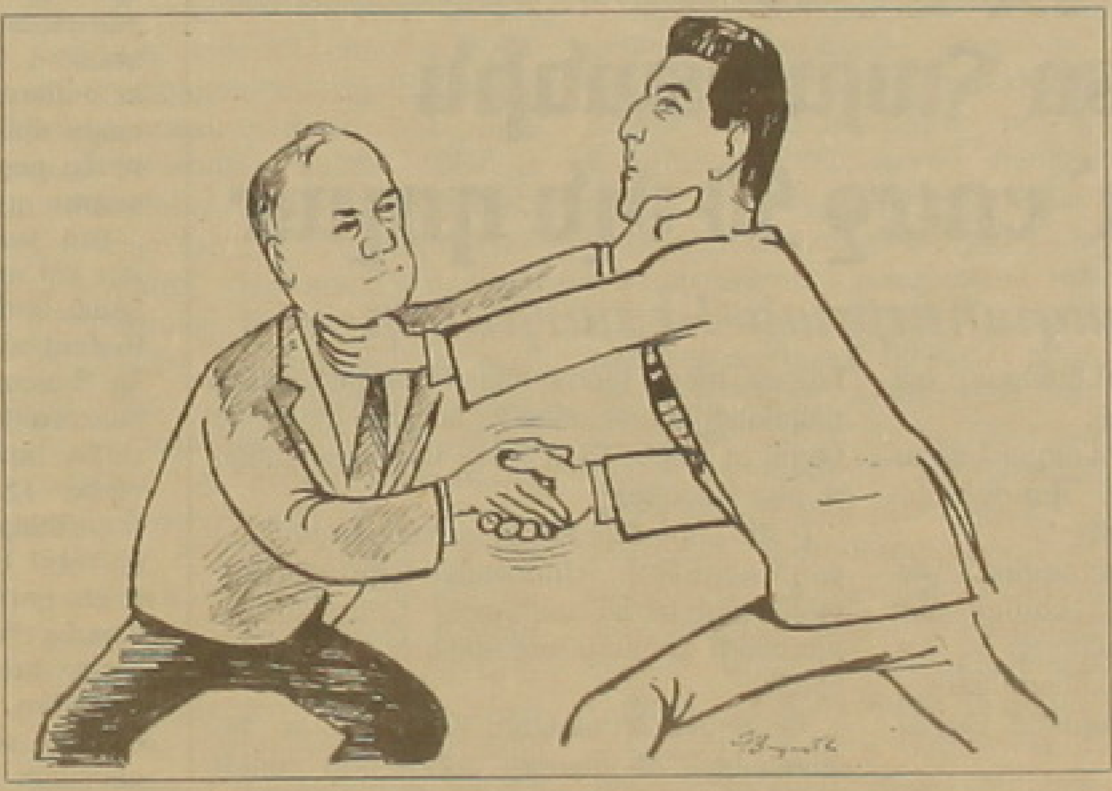

ակտիվի ժողովում հնչած այդ խոսակցությունների մասին առաջինը սուր արձագանքեց լրատվամիջոցներից մեկը, որը եռյակի գործունեության առաջին «ծաղկուն» շրջանում վերջինիս քարոզչամիջոցներից մեկն էր դարձել, եւ որտեղ նույն ԱՄ-ի անդամներն ու Գեղամյանն ինքը ներկայացվում էին որպես ազգափրկիչներ: Սակայն հիմա քննադատության սլաքն ուղղել են հենց ԱՄ-ի վրա, վերջինիս դարձնելով եռյակի քայքայման կնքահայր: Չնայած հիմա էլ բոլոր երեք կուսակցությունները հայտարարում են, թե միասնական են, այդ նույն լրատվամիջոցը շարունակում է եռյակում պառակտումների սաղմեր հայտնագործել: Որն է նպատակը՝ եռյակի համագործակցությունը հնարավորինս վարկաբեկելը եւ քաղաքական հետագա պայքարում նրա պոտենցիալը զրոյականացնելը: Եթե նկատի առնենք, որ երկրում, այսպես կոչված, կենդանի ընդդի- վելի են սրվելու: Սակայն բուն եռյակում էլ Գեղամյանի հանդեպ վստահությունը ցածր է: Բոլորի մտավախությունն այն է, որ նա այդպես էլ չի ուզում կամ չի կարողանում հստակ ապացուցել, որ իշխանությունների՝ կոնկրետ Սերժ Սարգսյանի հետ սերտ առնչություններ չունի, ավելին՝ շատերը համոզված են դրանում եւ անգամ կանխատեսում են, թե Գեղամյանն իրականում իշխանությունների ֆիգուրն է եւ ընտրությունների ժամանակ ընդդիմության անունից ներկայանալիս արհեստական տապալման միջոցով դյուրին է դարձնելու գործող նախագահի վերընտրությունը: Գեղամյանի դեմ ուղղված ընդդիմության արշավը գործընթացների նման դասավորությունը խափանելու միտում ունի: Ահա թե որտեղ է մեխը...

Այս համատեքստում հարց է առաջանում՝ ի՞նչ ճակատագիր է ունենալու եռյակ համագործակցությունը: Հստակ է, որ երեք կուսակցու- ի քաղաքական գիծը, ինչի հետեւանքով կուսակցությունն այժմ մի տեսակ թմրած վիճակում է եւ քաղաքական զարգացումներին գործուն որեւէ մասնակցություն հանդես չի բերում: Այդ պատճառով էլ կուսակցության առանձին անդամների համար եռյակի գոյության պատրանք ստեղծելը սեփական քաղաքական հեռանկարի պահպանման միակ ելքն է դարձել: Վերջին հայտարարությունները մեկնաբանելիս, պատասխանելով մեր հարցին, թե սրանից հետո որքանո՞վ է հնարավոր եռյակի հետագա գործունեությունը, ՀԺԿ խորհրդի քարտուղար Գրիգոր Հարությունյանը պատասխանեց. «Երկիրը միայնակ այս վիճակից հանել հնարավոր չէ: Դա վերաբերում է նաեւ կոնկրետ այս պահին: Առանձին քաղաքական որեւէ ուժ այդքան էլ մեծ հնարավորություն չունի որեւէ բան փոխելու: Այս տեսակետից եւ ՀԺԿ-ն, եւ ԱՄ-ն պետք է ունենան իրենց գործընկերները: Այն կարծիքին ենք, որ ԱՄ-ի հետ համագործակցության հնարավորություն կա, ուզում ենք հավատալ, որ կատարվածը թյուրիմացություն է: Այնպես որ, չենք կարծում, թե սրանով ամեն ինչ վերջացավ»:

Համագործակցության ճակատագրին անդրադառնալիս, ԻՄ խմբակցությունում էլ են այս տեսակետին: Ըստ Աղասի Արշակյանի. «Այն հակահարվածները, որոնք առանձին ՀԺԿ-ականներ չմտածելով տվեցին, շտապողականության, պրովոկացիայի մատնվելու հետեւանք է: Համոզված եմ, որ կոնկրետ այդ կուսակցությունները նույն դաշտի ուժեր են եւ հեռանկարում էլ շատ հնարավոր է՝ ոչ միայն համատեղեն իրենց ջանքերը, այլեւ նույնիսկ դաշինք կազմեն»:

ԳՈՌ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

«ՀԵՌՈՒՍՏԱԿՈՒՐ»

Էս սարն իմն է, էս ծառն իմն է

Երբեւէ ոչ ոք եւ ոչինչ չի ուզում զիջել, առավել եւս՝ որոշ լրատվամիջոցներ: Քիչ թե շատ նրանց մոտ կանգնածները հստակ գիտեն, որ մանավանդ «վայ» լրագրողների համար ճշմարտությունը ոչ թե մեկ, այլ հազար երես ունի. բոլորն էլ ծուռ, բոլորն էլ իրենց «վրայով»: Եվ այսօր լավ առիթ կա իրենց ծուռ դեմքը ցուցադրելու:

Հայտնի է, որ անցկացվում է մի մրցույթ, որի արդյունքում որոշ հեռուստա եւ ռադիոընկերություններ թերեւս ստիպված կլինեն իրենց տեղը զիջել ուրիշներին:

35-րդ հաճախականության համար հայտ են ներկայացրել «Նոյյան տապանը» եւ «Շողակաթ» հեռուստատեսությունը: Ինչպես բոլոր ժամանակներում, բոլոր բնագավառներում, եղել է եւ այսօր էլ կա գոյության կռիվ հասկացությունը. հաղթում է նա, ով ավելի հզոր է, ավելի լայն հնարավորություններ ունի, եւ, հետեւաբար, ավելի կարեւոր դեր կարող է կատարել: Վերոհիշյալ պարագայում, անշուշտ, «Շողակաթը» հենց այդպիսին է:

Չպետք է զարմանալ մամուլում բարձրացված աղմուկ-աղաղակի վրա: Չէ՞ որ որոշ լրատվամիջոցների բուն նպատակը ոչ թե «Նոյյան տապանին» պաշտպանելն է, այլ իրենց ընտրած բուն թիրախին՝ իշխանություններին հարվածելն է, օգտագործելով ցանկացած առիթ, տարբերություն չդնելով միջոցների միջեւ, իրենց կեղտոտ հաշիվներին փորձելով խառնել նաեւ Հայ եկեղեցին: Այո, նման լրատվամիջոցների առաջամարտիկ է դարձել «Հայկական ժամանակ» օրաթերթը: Ո՞ւմ հայտնի չէ, թե ինչպես է գործում, ինչ ճանապարհով է ընթանում այս լրատվամիջոցը: Նրա լրագրողները հեշտությամբ կարողանում են սուտն անցկացնել ճշտի տեղ եւ միշտ էլ կարողանում են գետից թեթեւակի թրջված դուրս գալ: (Կասեն՝ բաշարելու բան ա): Եվ այսօր այդ թերթը փորձում է իր աշխնով չափել ուրիշներին: Ասում են՝ ով ինչպիսին է, գիտի՝ դիմացինն էլ է այդպիսին:

«Հայկական ժամանակը» չի զլանում եւս մեկ անգամ իր վերաբերմունքն արտահայտել Մայր աթոռի նկատմամբ: Հետաքրքրական է, ինչո՞վ է պայմանավորված նման վերաբերմունքը: Գուցե հասկացել են, որ մարդն իր գործած մեղքերի համար երբեւէ պատժվում է եւ իրենց գլխին եկած փորձանքների համար փորձում են վրեժխնդիր լինել Աստծո սպասավորներից:

Օրաթերթը մարտի 27-ի իր համարում տպագրել էր «Էջմիածինն ընդդեմ «Նոյյան տապանի» հոդվածը, որտեղ մեջբերում է արված «Նոյյան տապանի» պաշտպանության խորհրդի նախագահ Արթուր Դարբինյանի խոսքից, որ «կաթողիկոսը, որը պետք է բարոյականություն քարոզի, «Նոյյան տապանի» դեմ իր թեկնածությունն է դնում՝ այսպիսով գործիք դառնալով իշխանությունների ձեռին... Պարզ է, որ այս ամենը պատվեր է»:

Ստացվում է, որ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը պատվեր է կատարում: Իսկ հետաքրքրական է՝ ո՞ւմ պատվերը, չէ՞ որ Վեհափառը պատվերներ տալիս է, ոչ թե՝ կատարում:

Իրեն խոսքի, մտքի, դավանանքի ազատության պաշտպան հռչակած այս թերթին հետաքրքրում է, թե ինչո՞ւ «Շողակաթը» հայտ չի ներկայացրել 44-րդ դեցիմետրային հաճախականության համար, որով հեռարձակվում է Ավետարանչական եկեղեցու «Ավետիս» հեռուստաընկերությունը:

Դե՛, արի ու մի ասա. «Սիրելի՛ թերթ, եթե «Շողակաթը» հայտ ներկայացներ այդ ալիքի համար, դու՛ ինքդ եւ մյուսներդ այդ քայլը կընդունեիք որպես պայքար կրոնական կազմակերպությունների դեմ, կսկսեիք գոռգոռալ, թե Մայր աթոռը ոտնահարում է խղճի, դավանանքի ազատության մասին հոդվածը:

Իսկ միգուցե դուք խայծը գցում եք ու մտածում այն կուլ տվող «ձկան» մասին եւ արդեն մտորում եք, թե ինչպես պիտի հոշոտեք այդ «որսը»:

Բայց ձուկը երբեմն շատ է փուշ լինում, եւ բացառված չէ, որ մի փուշ մնա ձեր կոկորդում...

ԱՐԵՎ ԱՐԵՎՇԱՏՅԱՆ

Ճշգրտում

Մեր թերթի մարտի 28-ի համարում «Անմեղության կանխավարկած եւ մերկ ճշմարտություն» հոդվածում ամբաստանյալ Մուշեղ Սաղաթելյանի կողմից տուժող Ֆիլարետ Բերիկյանին ուղղված հարցը թյուրիմացաբար սխալ է ներկայացվել: Այս մասին մեզ տեղեկացնում է ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Ֆ. Բերիկյանը եւ փաստում, որ ամբաստանյալ Մ. Սաղաթելյանը փորձել է իրեն վերագրել, թե իբր 96-ի նախագահական ընտրությունների նախօրյակին, որպեսզի երկրապահները քվեարկեն հօգուտ նախագահական թեկնածու Վ. Մանուկյանի, Ֆ. Բերիկյանը 16-րդ թաղամասի ինչ-որ խանութում աշխատող կնոջ միջոցով երկրապահների ընտանիքներին նյութական օգնություն է կազմակերպել: Այնինչ մեր հոդվածում այդ վերագրումը հնչում է այնպես, թե Մ. Սաղաթելյանը Բերիկյանին հարցրել է նվիրատվության եւ օգնության միջոցով ստացված մթերք վաճառող խանութ ունենալու մասին:

Կարծում ենք, որ թյուրիմացությունը հետեւանք է ամբաստանյալ Սաղաթելյանի կցկտուր եւ խառնաշփոթ արտահայտած մտքերի:

Ձվի թանկացումը մենաշնորհի չարաշահում է

Սկիզբը էջ 1

Որեւէ այլ կերպ շուկայում արձանագրված աննախադեպ թանկացումները չես մեկնաբանի: Գոյություն ունի պահանջարկի աճ, որին համարժեք, օգտվելով իրական մրցակցության բացակայությունից, բարձրացվում են գները: Հայտնի է, որ թռչունների կերի գների, հարկային դրույքաչափերի փոփոխությունների եւ արտադրանքի գների վրա ազդող այլ գործոններ չկան: Որ խնդիրը պարզապես առիթն օգտագործելով առավելագույն շահույթ կորզելն է, համոզվեցինք ձվի արտադրության երեք խոշոր ընկերություններ զանգահարելով:

Երեւանի թռչնաբուծական ֆաբրիկայում «ինչո՞վ է պայմանավորված գների բարձրացումը» հարցին պատասխանելու պատրաստ մարդ չգտնվեց: Մեզ տեղեկացրին, որ ամբողջ օրվա ընթացքում հնարավոր չի լինի այդ հարցին պատասխանել, որովհետեւ ֆաբրիկայի ղեկավարներից որեւէ մեկը տեղում չի լինելու: Գրեթե համանման պատասխան ստացանք Լուսակերտի թռչնաֆաբրիկայից: Մինչ վերոնշյալ հարցին պատասխանելու համար պատասխանատու էր փնտրվում (որը չգտնվեց), ընկալուչից լսվեցին. «Իսկ ո՞վ է ասել, որ գները թանկացել են», «Մենք չենք մեկնաբանում այդ հարցը»: Ի դեպ, Լուսակերտի թռչնաֆաբրիկայից արդեն մեկ անգամ լսել էինք «մեկնաբանություն չենք տալիս» պատասխանը դեռեւս 2001 թ.-ի Նոր տարվա նախօրեին մեր արած հարցմանը: Միայն «Արգնիի թռչնաբուծական-տոհմաբուծական-խոզաբուծական» ընկերությունից որոշակի պարզաբանում ստացանք: Ընկերության մարկետինգի բաժնի ղեկավարը նախ նշեց, որ երեկ արդեն ձվի գներն ընկել են, սակայն երբ առարկեցինք, ընկերության ներկայացուցիչը պատճառը համարեց առեւտրական գործակալները: Վերջիններս մեծ քանակությամբ ձու են գնել մինչ Զատիկ, որպեսզի բարձր գներով վաճառեն: Իսկ քանի որ պահանջարկն առկա է, գները շարունակում են բարձր մնալ:

Այսպես թե այնպես, տխուր ավանդույթն արդեն ստեղծվել է: Տեղական արտադրողները, գրավելով ներքին շուկան, մնացել են առանց մրցակիցների: Իհարկե, բազմաթիվ առումներով դրական երեւույթ է տեղական արտադրության կայացումը, սակայն հարկ է շուկան պաշտպանել մենաշնորհային չարաշահումներից: Խնդիրը կլուծվի, եթե շուկայում գործեն ոչ թե երեք, այլ բազմաթիվ այլ արտադրողներ, որոնք ոչ թե գների բարձրացման, այլ իջեցման միջոցով կձգտեն իրենց կողմը գրավել, այլ ոչ թե պարտադրել սպառողներին: Իսկ մինչ այդ, կարծում ենք, իրենց խոսքը պետք է ասեն տնտեսական մրցակցության պաշտպանության եւ սպառողների շահերի պաշտպան հանձնաժողովները:

Անկախացումից հետո Հայաստանին ՀԲԸՄ-ի հատկացումները՝ շուրջ 50 մլն դոլար

Լուիզ Մանուկյան-Սիմոնի նախագահության 14 տարիները

Ցանկանալով, որ ազգի պարծանքը հանդիսացող Միությունը վերանորոգված առաջնորդությամբ «հայ կյանքի 21-րդ դարու պարտավորությունները» դիմագրավի գիտակից արիությամբ, 1989 թվի օգոստոսի 26-ի նամակով ՀԲԸՄ-ի ցկյանս նախագահ Ալեք Մանուկյանն այդ օրն իր նախագահության ներքո գումարվող կենտրոնական վարչության ժողովին է ներկայացնում իր հրաժարականը՝ պատճառաբանելով առաջացած տարիքը: Նույն նիստի ընթացքում ժողովը միաձայնությամբ «Պատվակալ ցկյանս նախագահի» է ընտրում պրն Մանուկյանին որպես երախտագիտություն Բարեգործականի պատմության մեջ 37 տարիների նախագահական պատկառելի վաստակի, հեռատես եւ իմաստուն ղեկավարության համար, որը նրան արդարացիորեն արժանացրել էր ժողովրդի արդի ժամանակների մեծագույն բարերարի կոչումին: Ապա ժողովը դարձյալ միաձայնությամբ ատենապետ եւ հետեւաբար ՀԲԸՄ-ի 6-րդ նախագահ է ընտրում Լուիզ Մանուկյան-Սիմոնին, որն արդեն 1987-ից վարում էր Միության գործադիր փոխնախագահի պաշտոնը: Նա բազմիցս ընկերակցել էր Միության աշխարհատարած շրջանակները կատարած իր այցելություններին, միշտ իր կարեւոր ներդրումը բերելով համայնքների կարիքների ուսումնասիրության եւ դրանց լուծումների որոնման բնագավառներում: Սակայն առջեւում նոր դարաշրջան էր:

Հայաստանի անկախացման գործընթացը, Սպիտակի աղետալի երկրաշարժը եւ Արցախի ազատագրական պայքարը նոր, շրջադարձային էջեր էին բացել մեր պատմության մեջ եւ նոր պահանջներ ու հրամայականներ դրել ինչպես ընդհանրապես սփյուռքի, այնպես էլ մասնավորապես Բարեգործականի առաջ:

Երկրաշարժից չորս օր անց՝ կիրակի, դեկտեմբերի 11-ի վաղ առավոտյան Երեւան հասնելով, տիկին Մանուկյան-Սիմոնը ականատես էր լինում արհավիրքի սարսափելի տարողությանն ու ձեռնամուխ լինում անմիջական սփոփիչ միջոցների: Նրա նախաձեռնությամբ «զորակոչի» են ենթարկվում աշխարհով մեկ ցրված Բարեգործականի գրասենյակները, եւ հավաքված մեծածավալ գումարները հատկացվում են աղետյալներին:

Չանտեսելով սփյուռքի կարիքները, Միության ղեկավարությունը դրանից հետո կանոնավորապես իր ուշադրությունը կենտրոնացնում է Հայաստանի վրա, այն հաստատ համոզումով, որ հայրենիքում իրականացածը մնայուն է եւ որ առանց հզոր հայրենիքի չի կարող լինել նաեւ հզոր սփյուռք:

Առաջին անգամ 1994 թ. հոկտեմբերին ՀԲԸ Միությունն իր ընդհանուր ժողովը գումարում է Երեւանում՝ Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի մեծ դահլիճում: Իր զեկույցում նախագահ Լուիզ Սիմոնը հայտարարում է. «Անկախությունից սկսած մեր աշխատանքի ընթացքը Հայաստանում փոփոխության է ենթարկվել: Այժմ մենք կարող ենք, ինչպես աշխարհի այլ երկրներում, նախատեսել եւ գործի դնել երկարաժամկետ ծրագրեր հօգուտ մեր ժողովրդի: Մեր նպատակն այստեղ ոչ թե հայերենի ուսուցումն է կամ ազգային ժառանգության խթանումը, այլ նոր ուղղություններ եւ տեխնոլոգիական արդի սարքավորումներ առաջարկելով երկրի ժողովրդավարության եւ արդիականացման գործընթացները խրախուսելը»:

Հավատարիմ մնալով իր սկզբունքներին, 1996 թ. Լոս Անջելեսում կայացած Միության 79-րդ ընդհանուր ժողովում նա դարձյալ հստակորեն ձեւակերպում է «մեկ ազգ, մեկ միացյալ ճակատ՝ հանուն հայոց ընդհանուր ապագայի» տեսակետը: Հայաստան կատարած նրա հաճախակի այցելությունները, երբեմն նաեւ ընկերակցությամբ Միության ներկայացուցիչների, մեծ խանդավառություն են առաջացնում հատկապես նվիրատուների շրջանում, որոնց թիվն օրեցօր ավելանում է: Այցելությունները շարունակվում են նաեւ այլ գաղթօջախներ՝ մոտիկից ծանոթանալու արդի ժամանակների հետ առնչվող կազմակերպչական, վարչական, մշակութային, դաստիարակչական եւ երիտասարդական բազմաթիվ ծրագրերին ու խնդիրներին:

Այսպես, միայն վերջին տասնամյակում տիկին Լուիզ Մանուկյան-Սիմոնի նախագահության օրոք, ՀԲԸ Միության նախաձեռնությամբ սփյուռքում կառուցվել են կամ վերակառուցվել եւ սփյուռքահայությանը տրամադրվել .

- ՀԲԸՄ-ի Մելգոնյան կրթական հաստատության համալիրը Նիկոսիայում եւ Միության մասնաճյուղի կենտրոնը նույն քաղաքում:
- ՀԲԸՄ Հայ երիտասարդաց ընկերության Ալեք Մանուկյան համալիրը Փասադենայում (Կալիֆոռնիա):
- ՀԲԸՄ-ի Սարգիս եւ Սեդա Տեմիրճյան երկրորդական (միջնակարգ) վարժարանը Կանոգա Փարքում (Կալիֆոռնիա):
- ՀԲԸՄ-ի Մանուկյան նախակրթարանի բաժնի ութ նորակառույց դասարանները դարձյալ Կանոգա Փարքում (Կալիֆոռնիա):
- ՀԲԸՄ-ի «Տեմիրճյան կենտրոնը» Անթիլիասում (Լիբանան):
- ՀԲԸՄ-ի «Նազարյան կենտրոնը» Կանոգա Փարքում (Կալիֆոռնիա):
- ՀԲԸՄ-ի «Նուբար Նազարյան շենքը» Բեյրութում (Լիբանան):
- ՀԲԸՄ-ի «Արարատ» մշակութային եւ մարզական կենտրոնը Աթենքում (Հունաստան):
- ՀԲԸՄ-ի Քեսաբի (Սիրիա) ճամբարի նոր հողատարածքը եւ բարեզարդումը:
- ՀԲԸՄ-ի Հալեպի (Սիրիա) Լազար Նաճարյան-Գալուստ Գյուլբենկյան վարժարանի վեց հարկանի հարակից շենքը:
- ՀԲԸՄ-ի Հալեպի վերանորոգված «Նազարյան» հանդիսասրահը, Լաթաքիայի կենտրոնը, ինչպես նաեւ Ղամիշլիի եւ Դամասկոսի «Յագուբյան» նոր կենտրոնները:
- ՀԲԸՄ-ի նոր կենտրոնը Նիսում (Ֆրանսիա):
- ՀԲԸՄ-ի սեփական կենտրոնատեղին Նյու Յորքում (ԱՄՆ):

ՀԲԸՄ-ի «Նուբար ճամբարի» (Նյու Յորք) Մանուկյան, Նազարյան, Սեդրակյան, Մարգարյան եւ Պալյան նոր հավելումները:

- ՀԲԸՄ-ի Կորդոբայի (Արգենտինա) վերանորոգված կենտրոն-մարզարանը:

Հայաստանում ծրագրեր են իրականացվել հետեւյալ հաստատություններում.

- Հայաստանի ամերիկյան համալսարան,
- Նորքի, Արաբկիրի եւ Մալաթիայի հայորդաց կենտրոններ,
- Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբ,
- Սբ. Էջմիածին եւ Արարատյան թեմ,
- Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ մայր տաճար,
- Նորքի սբ. Սարգիս եկեղեցի,
- Սեւանի Աստվածաբանական ընծայարան ու հանրակացարան,
- Երեւանի պետական համալսարան,
- Երեւանի, Սեւանի, Նորքի, Հրազդանի եւ Էջմիածնի ապուրի խոհանոցներ,
- վերականգնողական վիրաբուժության կենտրոն,
- գերձայնային ախտաճանաչման կենտրոն,
- Մատենադարանի ձեռագրերի գրադարան,
- Գիտությունների ազգային ակադեմիա,
- Գյումրու սննդամթերքի սառցարան,
- Գյումրու երաժշտական եւ արվեստի կենտրոն,
- Արվեստի ազգային պատկերասրահ:

ՀԲԸ Միության հովանավորությամբ անցկացվել են բազմաթիվ երաժշտական մրցույթներ եւ թատերական ներկայացումներ:

Տեխնոլոգիայի եւ հաղորդակցության միջոցների ընձեռած լայն հնարավորությունների խոր հավատավորը լինելով, նախագահուհին ժամանակին մտահղացել է հրատարակել անգլիատառ «AGBU News Magazine» պարբերականը, որի յուրաքանչյուր համարը նվիրված է հայկական մեկ գաղթօջախի ինչպես պատմական անցյալին, այնպես էլ ներկա կյանքին, երեւելի անձնավորություններին եւ նրանց ակնառու գործունեությանը: Պարբերականը, որն ավելի քան 85.000 հասցեներով ձրի առաքվում է աշխարհի չորս ծագերը, այնքան մեծ հաջողություն է արձանագրել նյութերի մատուցման իր ոճով եւ բովանդակությամբ, որ Ֆրանսիայի եւ Հարավային Ամերիկայի բարեգործականի շրջանակները եւս 1999 թ. մարտից սկսել են հրատարակել իրենց պարբերական եռամսյաները «UGAB Magazine»-ը ֆրանսերենով եւ «Generacion 3»-ը իսպաներենով: Սրանց նպատակն է Միության բազմակողմանի գործունեությունը տեսանելի դարձնել հատկապես աշխարհում սփռված ծագումով հայ, սակայն օտարալեզու զանգվածին, որ պայմանների բերումով հեռացել է հայկական շրջանակից, բայց կապը չի խզել իր արմատների հետ: Խստապահանջ նախագահուհին ամենայն բծախնդրությամբ միշտ հետեւել է ծրագրերի կատարմանը եւ նույնպիսի պատասխանատվություն ակնկալել իր բոլոր գործակիցներից:

Քաջ գիտակցելով երիտասարդ սերնդի ներուժը, Միությունն իր նպատակասլաց գործունեությունը գլխավորապես կենտրոնացրել է երիտասարդ տաղանդների հայտնաբերման եւ քաջալերման գործին: Իրականացվել են երիտասարդական հավաքներ, Նավասարդյան խաղեր, գրական, մշակութային ձեռնարկներ: Վերջին մի քանի տարիների ընթացքում ստեղծվել են «Երիտասարդ արհեստավարժների» խմբեր Լոս Անջելեսում, Ֆրեզնոյում, Դետրոյթում, Սան Ֆրանցիսկոյում, Նյու Յորքում եւ եվրոպական մի շարք քաղաքներում: Քսանմեկից քառասուն տարեկան այդ սերունդն իր նորարար գաղափարներով եւ աշխատանքով վստահաբար պիտի կարողանա Բարեգործականի դիմագիծը պատշաճեցնել նորօրյա պահանջներին եւ քայլել 21-րդ դարի հրամայականների հետ համաքայլ:

Ի տես բոլոր մարզերում արձանագրված հաջողությունների, Միության նվիրատուների թիվն զգալիորեն ավելացել է, նվիրատվությունների գումարն արձանագրել է նոր մրցանիշներ:

Հետադարձ մի ակնարկ 1989-1998 թթ. ֆինանսական տեղեկագրի թվերի վրա բավական է ցայտուն կերպով արձանագրելու նվաճումները: Ըստ ՀԲԸՄ-ի «Յուշարար Միութիւն» պարբերականի 2000 թվականի հունիսյան համարի տվյալների, Միության ընդհանուր գույքն ավելացել է 100 մլն ամերիկյան դոլարով: Բյուջեն 17,201,034-ից հասել է 26,819,732 դոլարի: Նույն տասնամյակում որդեգրված ծրագրերի իրականացման համար ծախսվել է 226 մլն դոլար կամ միջին հաշվով տարեկան 22 մլն դոլար, որն ինքնին գերազանցում է 1906-1998-ի ընթացքում գոյացած ընդհանուր գույքի 213 մլն դոլարի գումարը: Վերոհիշյալ 226 մլն դոլարից 40 մլն դոլար հատկացվել է Հայաստանին անկախացումից հետո Միության ձեռնարկած ծրագրերի իրականացման համար:

Նվիրատվությունների տարեկան եկամուտներից ստացված գումարներով պահպանվում են եւ ընդարձակվում ավելի քան 25 երկրներում մոտ 400 հազար հայերի սպասարկող մշակութային, կրթական, կրոնական եւ բարեգործական հաստատություններ: Ուսումնասիրելով 1910-2001 թթ. անհատական նվիրատվությունների ցանկը, որը հրատարակվել է AGBU հանդեսի 2001 թ. դեկտեմբերյան համարում, կարելի է հաստատ արձանագրել հարատեւ աճ նվիրատվությունների քանակի: Ժամանակաշրջանը կարելի է բաժանել երեք հիմնական մասերի՝ ա) մինչեւ 1972 թ. նվիրատուների քանակը սկզբնական 1-2-ից հասել է 8-9-ի՝ հիմնականում Եգիպտոսից, ԱՄՆ-ից, Թուրքիայից, Ֆրանսիայից, Հունաստանից եւ Շվեյցարիայից, բ) 1973 - 1988 թթ. այդ թիվը 10-ից 17-ի է հասել՝ վերոհիշյալ երկրների թվին ավելացել են Լիբանանը, Իրանը, Անգլիան, Կիպրոսը եւ Մոնակոն, գ) 1989-ից նկատվում է քանակի կտրուկ աճ ընդհուպ նախկին թվի կրկնապատկում: Այս շրջանում նվիրատուները, չնչին բացառությամբ, Ամերիկայից են:

Բայց ներդրումները կարող էին ավելորդ մսխումների դուռ բացել, եթե, անշուշտ, չլինեին դրամագլխի իմաստուն օգտագործումը եւ նպատակասլաց հատկացումները տարբեր համայնքների ամենաանհրաժեշտ կարիքներին՝ լինեն մարդասիրական, մշակութային, կրթական թե երիտասարդական:

Վստահ ենք, այսուհետ եւս հավատարիմ իր որդեգրած անսակարկ ուղուն եւ նվիրատուների աճող թվով կենսանորոգ, ՀԲԸՄ-ն շարունակելու է իր նշանակալից ավանդը բերել ազգապահպանման վսեմ գործին:

Պատրաստեց
ՀԱԿՈԲ ՉՈԼԱՔՅԱՆԸ

Հ.Բ.Ը.Միութեան ղեկավարութեան մօտ կատարուած սերնդափոխութիւնը

Պատմական սերնդափոխութիւն մը տեղի ունեցաւ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Կեդրոնական Վարչութեան 7-րդ նախագահի ընտրութեամբ: Արդարեւ, ուրբաթ փետրուար 22-ին Կեդրոնական Վարչութիւնը Պերճ Սեդրակեանը ընտրելով իրեն նոր նախագահ, Կազմակերպութեան առջեւ կը բանայ նոր ուղիներու կարելիութիւններ եւ առաջադրանքներ: Պատմական է առնուած քայլը, որովհետեւ Միութեան հիմնադրութենէն ի վեր իւրաքանչիւր նախագահ իր ուրոյն դրոշմը, յստակ ոճը տուած է Կազմակերպութեան գործընթացին՝ դրական իւրայատուկ նպաստը բերելով ազգային ծառայութեան:

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան պատմութիւնը նուիրաբերումի, զոհողութեան եւ մեծ իրագործումներու պատմութիւնն է՝ սերտօրէն առնչուած Հայաստանի եւ Սփիւռքի կեանքին: Առաջին եւ Երկրորդ Հանրապետութիւնները նպաստաւորուած են՝ որքան որ Հայաստանի մէջ տիրող վարչակարգերը թոյլատրած են եւ օժանդակութեան ձեւերը պայմանաւորած են: Սփիւռքի կազմաւորումով եւ բարգաւաճումով յարատեւ փոփոխութեան ենթարկուած է Բարեգործականի գործունէութեան բնոյթը եւ օգնութեան տարողութիւնը: Պօղոս Նուպար Փաշայէն մինչեւ Լուիզ Մանուկեան Սիմոն, Հ.Բ.Ը.Միութիւնը յաջողած է հայութեան սրտի զարկին ականջալուր ըլլալ:

Ութ տարիներ Կեդրոնական Վարչութեան ծառայելէ ետք որպէս խորհրդական անդամ, Լուիզ Մանուկեան Սիմոն կը յաջորդէր իր հռչակաւոր հօր՝ Ալեք Մանուկեանին, որուն 36 տարիներու նախագահութիւնը Հրաշալի յարութիւնը եղաւ: Միութեան եւ անհաւասալի բարիքներու վայելքը ապրեցաւ մանաւանդ Սփիւռքը: Լուիզ Սիմոնի նախագահութիւնը տեւեց 12 փոթորկոտ եւ դժուար տարիներ, երբ Բարեգործականի ղեկավարութիւնը վճռական որոշումը պէտք էր առնէր աւանդութիւն դարձած սփիւռքեան գործունէութեան մէջ շեղում մը որդեգրելու՝ առանց վնասելու ընթացող գործին: Հայաստանի ահաւոր երկրաշարժին նոյնքան ողբերգական հետեւանքները, Երրորդ Հանրապետութեան հռչակումին հետեւող տնտեսական եւ ընկերային ճգնաժամը, Հայաստանի կենցաղային ահագնացող պահանջները կու գային ծանր բեռ մը դնելու Բարեգործականի ուսերուն: Նախագահ Լուիզ Մանուկեան Սիմոն ընդունեց մարտահրաւէրը եւ Կեդրոնական Վարչութեան գործակիցներուն հետ յաջողեցաւ նոր մակարդակ, նոր չափանիշ հաստատել Միութեան հայրենանուէր գործունէութեան: Լուիզ Սիմոնի նախագահութեան տարիները Հայաստանի համար դարձան բախտորոշ եւ օրհնաբեր, ու կը շարունակուին տակաւին բազմաթիւ եւ տարբեր տեսակի օժանդակութիւնները հայրենական կեանքին: Նախկին նախագահը միութենական աշխատանքը պիտի շարունակէ որպէս ատենապետը Վարչութեան, իր կողքին ունենալով նուիրեալ բարերար Նազար Նազարեանը որպէս փոխատենապետ: Լուիզ Մանուկեան Սիմոնի բարեսիրական գործը պիտի շարունակուի Միութեան միջոցով:

Կատարուած սերնդափոխութիւնը լուսարձակին տակ կը բերէ նախագահ Պերճ Սեդրակեանը, փոխնախագահներ դոկտ. Արշաւիր Կէօնճեանն ու Սարգիս Տեմիրճեանը: Առաջինը՝ իրաւաբան, երկրորդը՝ համալսարանի դասախօս-գիտնական, երրորդը՝ ճարտարապետ-ճարտարարուեստական: Երեք անձնաւորութիւններ, որոնք մեծցած են Բարեգործականով եւ կազմակերպչական բուրգին ամէնէն համեստ դիրքերէն սկսած, հասած են գագաթը այդ Կազմակերպութեան: Անոնք դիւրաւ կ'ըմբռնեն սփիւռքահայ հասարակական կեանքին բոլոր մակարդակներու եւ ոլորտներու դժուարութիւններն ու պահանջները, եւ ըլլալով իրենց ասպարէզներու մէջ բացառիկ յաջողութիւններ՝ դիւրահաղորդ պիտի մնան Հայաստանի հայութեան կարիքներուն:

Նորընտիր նախագահ Պերճ Սեդրակեան պիտի ստանձնէ Բարեգործականի ամենօրեայ գործերու վերահսկողութիւնը, աշխարհատարած ծրագիրներուն արդիւնաւէտ ու բծախնդիր իրագործումներու ղեկավարութիւնը, նոյն ատեն վարելով նախագահի մը ակնկալուած ծանր եւ պարտաւորեցնող աշխատանքը: Ան կու գայ հասարակական հարուստ փորձառութիւն ապրած ընտանիքէ, անհատապէս տէրն է բազմաթիւ արժանիքներու եւ հասարակական կեանքէն ներս իր շրջահայեաց կեցուածքը մեծապէս կը յուսադրէ զինք մօտէն ճանչցողները, որ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան համար բացուող նոր մարտահրաւէրներով լեցուն կեանքը իր արժանի եւ ուժական նախագահը ունի, յանձին Պերճ Սեդրակեանի:

Արդարօրէն, մեծ ակնկալութիւններով կ'ողջունենք Պերճ Սեդրակեանով խորհրդանշուած սերնդափոխութիւնը. զինք նախորդողներու ոգիով զօրացած, անոնց գործնական նեցուկով մղուած, ան պիտի յաջողի համաշխարհային այս կազմակերպութեան տալ նոր ուժականութիւն, նոր դիմագիծ եւ նուաճուած նոր բարձունքներ: Կը հաւատանք որ իր ամբողջական նուիրումին, իմաստութեան եւ տեսիլքին շնորհիւ՝ նոր խորութեամբ հարստացած Բարեգործական մը պիտի ունենայ հայ ժողովուրդը:

ՎԱՉԷ ՍԵՄԵՐՃԵԱՆ
Լոս Անճելըս

ԱԶԳ

Միջազգային

Հակառակ ձախողելու փորձերին՝ Արաբական լիգայի բեյրության գագաթաժողովը հաջողվեց

Մարտի 28-ին Բեյրութում ավարտվեց Արաբական լիգայի երկօրյա գագաթաժողովը։ Դրա արձագանքները դեռ շարունակվում են։ Պարզապես ասենք, որ դա հրավիրվել էր պաղեստինցիների նկատմամբ իսրայելյան աննախադեպ ագրեսիայի պայմաններում, որի հետեւանքով տարածաշրջանում ծայրաստիճան սրվել էր ռազմաքաղաքական իրավիճակը։ Թվում էր, թե լարվածության թուլացման հրամայականը միջազգային ուժերին կստիպի նպաստել գագաթաժողովի աշխատանքներին, որպեսզի իսրայելա-պաղեստինյան հակամարտության խաղաղ կարգավորման սաուդյան ծրագիրը հանգեցնի Իսրայելի եւ Պաղեստինի բանակցությունների անհապաղ վերսկսմանը։

Հարկ է սակայն նշել, որ այդ բանակցությունների վերսկսումը ոչ թե հակամարտության կարգավորման ծրագրով պայմանավորելու, այլ՝ կարգավորման փոխարեն կողմերի միջեւ ժամանակավոր հրադադար հաստատելու եւ դա հնարավորին չափ երկարաձգելու Իսրայելի ու ԱՄՆ-ի նկրտումները գերազանցեցին բոլոր ենթադրությունները։ Գագաթաժողովը ձախողելու համար դրա աշխատանքներին կանխարգելիչ ջանքերով միջամտելու փորձերը դարձան այդ նկրտումների արտահայտությունը։ Պաղեստինի ազգային ինքնավարության ղեկավար Յասեր Արաֆաթը զրկվեց գագաթաժողովին մասնակցելու իրավունքից, իսկ Արաբական լիգայի անդամ 22 երկրներից 10-ի ղեկավարները, որոնց թվում՝ Եգիպտոսի նախագահ Մուբարաքը եւ Հորդանանի թագավոր Աբդալլան, հրաժարվեցին մասնակցել դրա աշխատանքներին։

Վերոհիշյալ փորձերին հետեւեցին արյունալի միջադեպերը, ինչպես գագաթաժողովի նախօրյակին, այնպես էլ բացման օրը։ Դրանցից առաջինը արեւմտյան ափին տեղակայված ՄԱԿ-ի «ժամանակավոր ներկայության միջազգային խմբի» անդամների վրա մարտի 26-ի հարձակումն էր, որի հետեւանքով երկու սպա սպանվեց, մեկը վիրավորվեց։ Այս հարձակումը տհաճ անակնկալ էր գագաթաժողովի մասնակիցների համար։ Մարտի 27-ին դրան հետեւեց Իսրայելի առափնյա քաղաքներից Նաթանիայում կատարված ահաբեկչությունը, որը 20 մարդու կյանք խլեց։ Եթե այս միջադեպերը հավելյալ լարվածություն առաջացրին գագաթաժողովում, ապա Արաֆաթին Ռամալլայից հեռուստակամրջի օգնությամբ ուղիղ եթերով ելույթի հնարավորությունից զրկելը շիկացրեց մթնոլորտը։

Լիբանանցի պաշտոնյաների պատճառաբանությունից հետո, թե «տեխնիկական պատճառներով չհաջողվեց ուղիղ եթեր տրամադրել Արաֆաթին», պաղեստինյան պատվիրակությունը լքեց նիստերի դահլիճը։ Այս ամենը տպավորություն էր ստեղծում, թե գագաթաժողովը ձախողվում է։ Ինչ վերաբերում է Սաուդյան Արաբիայի թագաժառանգ Աբդալա բեն Աբդուլազիզին, ապա նա գագաթաժողովին նախապես հայտնի ծրագիրը ներկայացնելու փոխարեն մասնակիցներին դիմեց առաջարկով։ Ընդ որում, նրա առաջարկում չէր հիշատակվում «Իսրայելի մինչեւ 1967 թ. սահմանները վերադարձի» մասին, այլ նշվում էր, որ Երուսաղեմ մայրաքաղաքով Պաղեստինի անկախությանը ճանաչելու եւ պաղեստինցի գաղթականների իրավունքները վերականգնելու դեպքում արաբական երկրները նորմալացնում են իրենց հարաբերությունները Իսրայելի հետ։

Մարտի 27-ին թուրքական պետհեռուստատեսությունը, անդրադառնալով գագաթաժողովի աշխատանքներին, նշեց, որ Յասեր Արաֆաթը դրական է համարել առաջարկը եւ արաբական երկրներից պահանջել է դա ընդունել։ Հակառակ դրան, Իսրայելն առաջարկին զգուշավոր մոտեցում է ցուցաբերել, մասնանշելով, որ դրանում տեղ գտած «հարաբերությունները նորմալացնելու» արտահայտության իմաստն անհասկանալի է։ Ըստ երեւույթին, անհասկանալի էր նաեւ գագաթաժողովին խաղաղ կարգավորման ծրագիրը ներկայացնելու փոխարեն առաջարկով դիմելու սաուդյան թագաժառանգի գործելակերպը, առավել եւս 1967 թ. պատերազմում Իսրայելի գրաված տարածքների անտեսումը։

Ահա թե ինչու Սիրիայի նախագահ Բաշար Ասադը հարկ համարեց ընդգծել առաջարկը լրացնելու անհրաժեշտությունը։ Նա միաժամանակ բացառեց իսրայելա-պաղեստինյան որեւէ բանակցություն, քանի դեռ իսրայելյան զորքերը չեն ազատել Պաղեստինի գրավյալ տարածքները, ապա Իսրայելի հետ բոլոր կապերը խզելու եւ պաղեստինյան երկրորդ ինթիֆադային (ապստամբություն) աջակցելու կոչով դիմեց արաբական աշխարհին։

Նախագահ Բաշարի կոչն ամենայն հավանականությամբ լուրջ ազդեցություն է գործել գագաթաժողովի վրա, այլապես թուրքական հեռուստատեսությունը հարկ չէր համարի մասնանշել, որ գագաթաժողովը կրում է Սիրիայի ազդեցության կնիքը։

Հարցը, սակայն, այդ ընդգծումը չէ, այլ մարտի 28-ին գագաթաժողովի երկրորդ օրը, սաուդյան առաջարկի վերածումը իսրայելա-պաղեստինյան խաղաղ կարգավորման ծրագրի, դրա համալրումը Իսրայելի 1967 թ.-ին գրաված պաղեստինյան տարածքներից ու ինչպես նաեւ Գոլանի բարձունքներից եւ Լիբանանի շրջաններից հեռացման մասին դրույթով։

Մարտի 28-ին գագաթաժողովում ծրագիրը միաձայն ընդունվեց։ Դրան հետեւեց մասնակիցների համատեղ հայտարարությունը, որն անընդունելի է համարում պաղեստինցի գաղթականների վերաբնակեցումն արաբական երկրներում եւ դատապարտում է արաբական պետություններին ուղղված հնարավոր ամեն մի ագրեսիա։ Ակնարկը տվյալ դեպքում Իրաքի եւ նրա դեմ հարձակվելու ԱՄՆ-ի նկրտումների մասին է։ Կհաջողվի՞ արաբական երկրներին Իրաքին պաշտպանել ամերիկյան ագրեսիայից, թե՞ ոչ, ցույց կտա ժամանակը։ Բայց որ գագաթաժողովում Իրաքը Քաթարի միջնորդությամբ կարողացավ տասնամյա վաղեմության հակասությունները հարթել Քուվեյթի հետ, ապա Սաուդյան Արաբիայի հետ կարգավորել հարաբերությունները, անժխտելի փաստ է։

Գագաթաժողովում սաուդյան ծրագրի միաձայն ընդունումը, դրա լրացումը համապատասխան դրույթով, առավել եւս Քուվեյթի ու Սաուդյան Արաբիայի հետ Իրաքի հարաբերությունների կարգավորումը, եւ վերջապես, համատեղ հայտարարությունը, ի չիք դարձրին Արաբական լիգայի բեյրության գագաթաժողովը ձախողելու համապատասխան փորձերը։ Այսպիսով, միջազգային շահագրգիռ ուժերին չհաջողվեց ձախողմանը միտված քարոզչությամբ գագաթաժողովի աշխատանքներին հաղորդել միջարաբական հակասությունները սրելու ուղղվածություն։

Եթե Իսրայելի աննախադեպ ագրեսիան ընդդեմ Պաղեստինի միավորեց միմյանց հետ հակասության մեջ գտնվող պաղեստինյան արմատական կազմակերպություններին, ապա բեյրության գագաթաժողովը միանգամայն ամրապնդեց արաբական աշխարհի միասնությունը։ Սա ցույց է տալիս, որ հակառակ ձախողելու փորձերին, Արաբական լիգայի գագաթաժողովը հաջողվել է։

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Աշխարհի գրողներն ի պաշտպանություն Պաղեստինի

Նոբելյան մրցանակի դափնեկիր, պորտուգալացի հանրահայտ գրող Ժոզե Սարամագոն եւ գրողների միջազգային խորհրդարանի անդամները ժամանել են Պաղեստին։

Ֆրանսիական լրատվական գործակալությունը հայտնել է, որ Ժոզե Սարամագոն զուգահեռներ է անցկացրել Պաղեստինում Իսրայելի բանակի ռազմական գործողությունների եւ հրեական ցեղասպանության ընթացքում Օսվենցիմի համակենտրոնացման ճամբարներում կատարված վայրագությունների միջեւ։ Իսրայելի արտգործնախարարությունը հանդես է եկել պատասխան հայտարարությամբ եւ ափսոսանք հայտնել նման համեմատության համար՝ տարածաշրջանում տեղի ունեցող իրադարձությունների մեղքը բարդելով բացառապես Յասեր Արաֆաթի վրա։

Գրողների միջազգային խորհրդարանի ինտերնետային էջում բարձր գնահատանքի է արժանացել պաղեստինցի բանաստեղծ Մահմուդ Դերվիշը՝ «դարի ամենահոյակապ արաբ բանաստեղծը, որը մնում է շրջափակված Ռամալլայում։ Նրա կյանքի պատմությունն արտացոլումն է սեփական ժողովրդի կյանքի պատմության, որի հայրենի գյուղի 1948 թ. ավերվելուց հետո նա դեգերել է Լիբանանում, ապա կրկին վերադարձել է Պաղեստին՝ նվիրվելով գրականությանն ու լրագրությանը։ Մի քանի անգամ ձերբակալվելուց հետո, լքել է ծննդավայրը եւ ապրել Մոսկվայում, Կահիրեում, Բեյրութում, Թունիսում եւ Փարիզում»։

Գրողները ուրբաթ օրը մեկնեցին Թել Ավիվ՝ հանդիպելու Իսրայելի ընդդիմության ներկայացուցիչների եւ խաղաղության համար պայքարող գործիչների հետ։ Հանդիպումը կկայանա Յաֆա քաղաքի արաբական թատրոնի շենքում։

Գրողների միջազգային խորհրդարանը մարտի սկզբին մշակութային երկխոսության եւ խաղաղության կոչ է արել, որը ստորագրել են աշխարհի 30 երկրների մշակութային գործիչներ՝ Ադոնիսը (Լիբանան), Պոլ Օստերը եւ Ֆրենսիս Ֆորդ Կոպոլան (Մ. Նահանգներ), Մահմուդ Դերվիշը (Պաղեստին), Հարոլդ Պինտերը (Բրիտանիա), Օրի Ավներին (Իսրայել) եւ այլք։

Կոչում նշվում է, որ «Պաղեստինի պատերազմը ոչ թե երկու թշնամի երկրների միջեւ տեղի ունեցող պատերազմ է, այլ պատերազմ ուժեղ բանակի եւ զավթված երկրի միջեւ», որը անարգում է պաղեստինցի ժողովրդին։

Ռ. Պ.

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Մենաղարիշվիլի. «Ռուսաստանը փաստորեն հրաժարվում է Ստամբուլում ստանձնած պարտավորություններից»

Վրաստանի արտգործնախարար Ի. Մենաղարիշվիլին ուրբաթ օրվա ճեպազրույցում նախօրեին Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Սերգեյ Իվանովի արած հայտարարությունը, թե հնարավոր է, որ Մոսկվան վերանայի Վրաստանի տարածքից ռուսական ռազմակայանների դուրսբերման որոշումը, որակել է «1999 թ. ԵԱՀԿ ստամբուլյան գագաթաժողովում Ռուսաստանի ստանձնած պարտավորություններից հրաժարում»։ Մենաղարիշվիլին հույս է հայտնել, որ Իվանովի դիրքորոշումը «ինքնագործունեություն է եւ ցավալի թյուրիմացություն», եւ Վրաստանն իրավունք ունի պահանջելու համապատասխան բացատրություն։

Իվանովը նշել էր, որ «Անդրկովկասը ՌԴ արտաքին քաղաքականության առաջնային ուղղություններից է, Անդրկովկասը մեր Հյուսիսային Կովկասից չես կտրի, բեռլինյան պատ չես կառուցի, իսկ սահմաններ փաստորեն չկան»։ Ավելին՝ ՌԴ պաշտպանության նախարարն ընդգծել էր, թե «հնարավոր չէ արտաքին քաղաքականություն իրականացնել առանց ուժային հենարանների», եւ «պաշտպանության նախարարությունը, ամբողջ ուժային բլոկը ձեռնամուխ են եղել որոշակի կանխարգելիչ միջոցների»։

«Սա հնարավոր ուժային միջոցները կիրառելու թափանցիկ սպառնալիք է», վերծանելով Իվանովի վերջին հայտարարությունը՝ ասել է Մենաղարիշվիլին։

Ամերիկացիներն ադրբեջանցի զինվորականներին կուսուցանեն անգլերեն

Բաքվում ավարտվել է պաշտպանության բնագավառի ադրբեջանա-ամերիկյան խորհրդակցական խմբի երկօրյա նիստը։ Հրավիրված մամլո ասուլիսում Պենտագոնի պատվիրակության ղեկավար, ԱՄՆ պաշտպանության քարտուղարի Եվրասիայի գծով փոխտեղակալ Միրա Ռիկարդելը հայտարարել է, որ հաջողվել է համաձայնեցնել ամերիկա-ադրբեջանական ռազմական համագործակցության երեք ուղղություններ։ Վաշինգտոնը Բաքվին կօժանդակի Ադրբեջանի ջրային սահմանների պաշտպանության, օդային տարածքի պաշտպանության եւ խաղաղ ժամանակ երկրի պաշտպանունակության բարձրացման հարցերում։

Բացի այդ, ԱՄՆ-ը ծրագրել է Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությանը տրամադրել 4,4 մլն դոլար, որը կուղղվի ադրբեջանցի զինվորականների անգլերենի ուսուցմանը, հաղորդում է «Կասպիան» գործակալությունը։

Էշքրոֆթը մահապատիժ է պահանջում Մուսաուիի համար

ԱՄՆ արդարադատության նախարար Ջոն Էշքրոֆթի հայտարարության համաձայն, ինքը հինգշաբթի օրը դատարանից պահանջել է մահապատժի ենթարկել միջազգային ահաբեկիչ, մաղրիբյան ծագումով Ֆրանսիայի քաղաքացի Զաքարիաս Մուսաուիին։ Վերջինս մեղադրվում է «հազարավոր անմեղների սպանության նպատակով Ուսամա բեն Լադենի եւ «Ալ Ղաիդայի» հետ գործակցելու» մեջ։

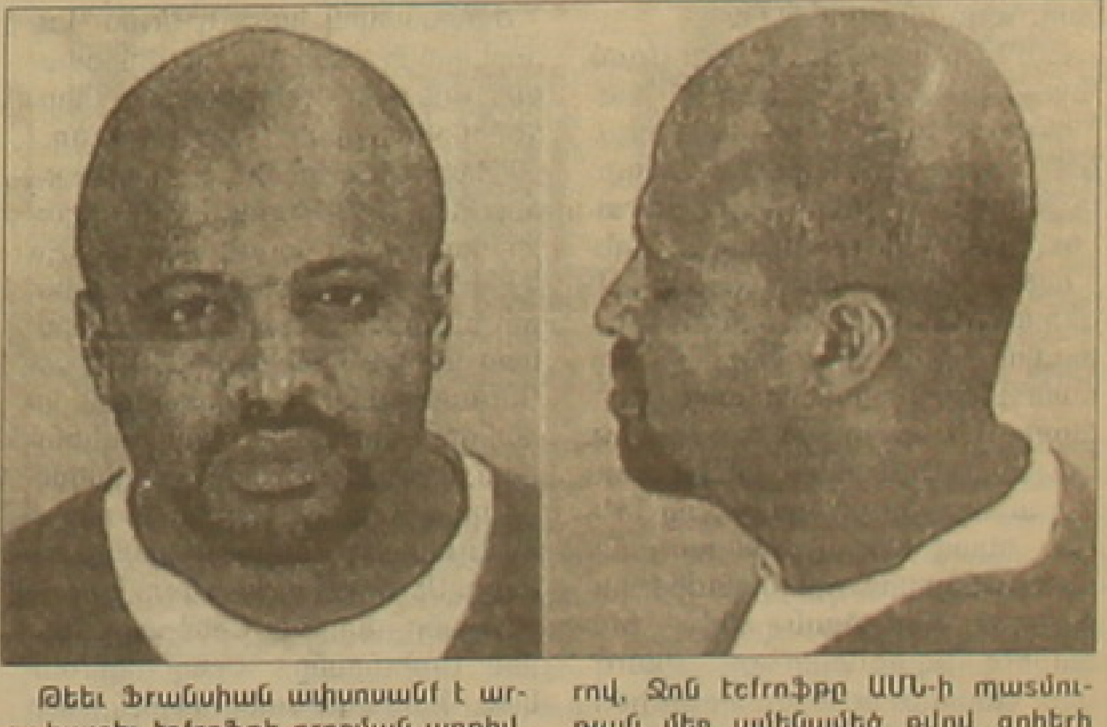

Թեեւ Ֆրանսիան ափսոսանք է արտահայտել Էշքրոֆթի որոշման առթիվ, վճիռը բնավ անսպասելի չէր։ Արդեն 10 օր առաջ գործով զբաղվող երկու դաշնային դատախազներն արտահայտվել էին մահապատժի օգտին։ Մի շարք փորձագետների կարծիքով, սա բացառիկ դեպք է, երբ ԱՄՆ կառավարությունը մահապատիժ է պահանջում ահաբեկչությանն անմիջականորեն չմասնակցած մեղադրյալի համար։ Վաշինգտոնի իրավաբանական համալսարանի պրոֆեսոր Մայքլ Թայգրը նույնիսկ անհավանական է համարում տվյալ դեպքում գերագույն դատարանի կողմից մահավճռի հաստատումը։

33-ամյա Մուսաուին ձերբակալվել էր 2001 թ. ամռանը Մինեսոտայի նահանգում, երբ մասնակցում էր առեւտրային խոշոր օդանավերի վարման դասընթացներին։ Հայտնի է, որ սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչություններին անմիջականորեն մասնակցել է 19 օդահեն։ ԱՄՆ իշխանությունները նրան համարում են «20-րդ օդահենը» եւ դեկտեմբերի 11-ին 6 հոդվածներով մեղադրեցին դավադրության մեջ։ Մեղադրանքներից 4-ի համար ԱՄՆ-ում մահապատիժ է նախատեսվում (դավադրություն ահաբեկչության նպատակով, օդանավերի ոչնչացում, զանգվածային բնաջնջման զինատեսակների օգտագործում, սպանություններ)։ ԱՄՆ արդարադատության նախարարությունը մահապատիժ պահանջելով շեշտում է «Ալ Ղաիդայի» հետ մեղադրյալի կապերը եւ սեպտեմբերի 11-ի ողբերգության սարսափները։ «Լիբերասիոն» թերթի տվյալներով, Ջոն Էշքրոֆթը ԱՄՆ-ի պատմության մեջ ամենամեծ թվով զոհերի հանգեցրած ոճրագործության մասին խոսելիս ընդգծել է «ծանրացուցիչ հանգամանքները, մասնավորապես ոճրագործության հետեւանքները հազարավոր զոհերի վրա»։

Իշխանությունները նաեւ պնդում են, թե Մուսաուին 2001 թ. հուլիսին մի քանի անգամ գումարներ է ստացել Ռամզի բին ալ Շիբից։ Վերջինս «Ալ Ղաիդայի» գերմանական մասնաճյուղի ենթադրյալ անդամներից է, իսկ մասնաճյուղի ղեկավարը սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունների կազմակերպիչ Մոհամեդ Աթան է։

Մեղադրական եզրակացության մեջ նշվում է, որ Մուսաուին մի քանի ամիս մարզվել է բեն Լադենի ճամբարներում եւ ապա օդահենային նույնտիպի պատրաստություն անցել, ինչպես սեպտեմբերի 11-ի մյուս ահաբեկիչները։ Ամերիկյան դաշնային օրենքների համաձայն, եթե երդվյալ դատավորները միաձայն վճռեն, որ մեղադրյալը գիտակցել է իր քայլերի ողբերգական հետեւանքները, ապա մահապատիժն ի կատար կածվի։

Պ. Ք.

ԱԶԳ

Մշակույթ

Արամ Ղարաբեկյանին առաջին անգամ հանդիպեցի մեր ընկերոջ, վաղամեռիկ կոմպոզիտոր Հարություն Դելլալյանի տանը: Հիշողությանս մեջ արթուն էին Մ. Նահանգների տարբեր քաղաքներում գրված կարծիքները Արամ Ղարաբեկյանի ղեկավարմամբ Հարություն Դելլալյանի լավագույն երկերից մեկի՝ «Topophono» սիմֆոնիայի կատարումների մասին: Մասնավորապես «The Boston Globe» եւ «Watertown Press»-ի անդրադարձները, որոնցում ամերիկյան մասնագետները բարձր էին գնահատել հայ կոմպոզիտորին եւ, մանավանդ, նրա ստեղծագործության՝ հայ դիրիժորի անզուգական մեկնաբանումը: Վերջիններս, ի դեպ, տեղ գտան տողերիս հեղինակի՝ Հարություն Դելլալյանի մասին գրած գիրք-մենագրությունում, որը լույս տեսավ Արամ Ղարաբեկյանի բարեհոգությամբ:

Արամ Ղարաբեկյանի՝ հայրենիքում ստեղծագործելու 5-րդ տարեշրջը

Տարիներ առաջ էր: Այդ ժամանակ ոչ մեկս դեռ չգիտեինք, որ ԱՄՆ-ում եւ Եվրոպայում ստեղծագործական բեղուն կյանք ունեցած, լավագույն սիմֆոնիկ նվագախմբերի հետ աշխատած Արամ Ղարաբեկյանը Հայաստան կգա՝ կանգնելու նրա առաջատար նվագախմբերից մեկի նվագավարական նոտակալի առջեւ: Եվ կմնա հայրենիքում: Հեռեւում էին Բոստոնում իր ստեղծած «Սինֆոնովա»-ն, յոթ տարիներ Մյունխենի եւ աշխարհի տարբեր այլ երկրների նվագախմբերի հետ իրագործած ստեղծագործական պայմանագրերը, հյուրախաղային ելույթներն Ուկրաինայի, Հարավսլավիայի, Իտալիայի, Անգլիայի, Չինաստանի... սիմֆոնիկների հետ, բազում ձայնագրությունները (CD-ներ):

...1997-ի փետրվարն էր, երբ Արամ Ղարաբեկյանը ՀՀ մշակույթի նախարար Արմեն Սմբատյանից հրավեր ստացավ Հայաստան տեղափոխվելու եւ ստանձնելու վերակազմավորված Հայաստանի պետական կամերային նվագախմբի գեղարվեստական ղեկավարի եւ գլխավոր դիրիժորի պաշտոնը: Հոր ծանր առողջական վիճակի պատճառով Նա սիրված հրաժարվեց: Նույն թվականի մարտ ամսին Արամ Ղարաբեկյանը մի քանի օրով Երեւան եկավ՝ Լորիս Ճգնավորյանի հետ նախնական պայմանավորվածության համաձայն, ՀՖՆ-ի հետ համերգ նվագավարելու: Պարզվեց, սակայն, որ անվանի դիրիժորի ելույթը հանված է առանց նրան նախապես տեղյակ պահելու: Երեւանյան օրերը տրամադրվեցին մշակույթի նախարար Արմեն Սմբատյանի հետ բովանդակալից հանդիպումների: Արդյունքում 4-5 օրով Երեւան հյուրախաղերի եկած դիրիժորը մնաց հայրենիքում ցայսօր: «Ես միայն երազել կարող էի ապրել եւ ստեղծագործել Հայաստանում», այսօր հիշում է Նա:

1997-ի ապրիլի 4-ին Հայաստանի պետական կամերային նվագախմբի առջեւ կանգնեց տաղանդավոր դիրիժոր Արամ Ղարաբեկյանը: Այդ տարիները մեր աչքի առջեւ էին: Կամերային նվագախմբային կատարողական նվագավարական արվեստի բարձր ու նշանակալից ավանդույթներ ունեինք, բավական է հիշատակել մեզանում այդ ասպարեզի երախտավորներ Զարեհ Սահակյանցի եւ Զավեն Վարդանյանի անունները: Սակայն իսկական արվեստագետը միշտ անելիք ունի եւ սեփական խումբ ստեղծելու ստեղծագործական ներուժ: Արամ Ղարաբեկյանի օրոք նվագախումբը ձեռք բերեց կատարողական նոր երանգ, որդեգրեց թե ամենօրյա ջանադիր աշխատանքի, թե բեմարվեստի հիմնահատուկ ձեռագիր: Ընդլայնվեց նվագացանկը, կենսագրությունը հարստացավ արտերկրյա հյուրախաղերով (ԱՄՆ, Անգլիա, Շվեյցարիա, Հունաստան, Լիբանան...), տարբեր փառատոներին (ի թիվս Անգլիայի համբավավոր «Canterbury Festival»-ի) մասնակցությամբ, CD-ների թողարկմամբ, նվագախմբին կից կամերային երգչախմբի ստեղծմամբ (ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր Ռոբերտ Մլքեյան): Նաեւ Հայաստանի գրեթե բոլոր մարզերում ու Արցախում իրականացրած բազում բարեգործական համերգներով, որոնց, ինչպես նաեւ

Հայաստանի պետական կամերային նվագախմբի հովանավորն է Վաչե եւ Թամար Մանուկյանների բարեգործական հիմնադրամը:

Ժամանակին հատուկ Արամ Ղարաբեկյանի ստեղծած ու ղեկավարած Բոստոնի «Սինֆոնովա» նվագախմբի համար ստեղծագործություններ են գրել մի շարք կոմպոզիտորներ, ի թիվս Էդվարդ Միրզոյանի, Հարություն Դելլալյանի, ամերիկացիներ Ուիլյամ Թամաս Մաքքիելիի եւ Թամաս Օրո Լիի: Հիշատակված վերջին հինգ տարիների Արամ Ղարաբեկյանի հայաստանյան եռանդուն գործունեությամբ ոգեշնչված, նրան (կամերային նվագախմբի կազմի համար) երկեր են ընծայել Ալեքսանդր Հարությունյանը, Էդվարդ Միրզոյանը, Էդուարդ Հայրապետյանը, Վահրամ Աճեմյանը, Ռուբեն Ալթունյանը... Ստեղծագործական համագործակցություն, որի կարեւորությունը դժվար է գերագնահատել: «Ես երազում եմ, որ ստեղծվի մի ընդհանուր միություն, այսպես ասենք երաժշտական Forum, որն ի մի բերի, միավորի մեր բոլոր կարող ուժերը, եւ կոմպոզիտորներին, եւ կատարողներին: Չէ՞ որ միախմբված մեծ եւ լուրջ մշակութային հարցեր կարելի է լուծել», ասում է Ղարաբեկյանը:

Հարուստ է Արամ Ղարաբեկյան-դիրիժորի կատարողացանկը. դասականների, ռոմանտիզմի, XX դարի խոշոր սիմֆոնիստների կտավներ են շունչ առել նրա մեկնաբանմամբ: Մեր զրույցի ընթացքում Ղարաբեկյանի ուշադրությունն եմ սեւեռում «կամերային» եւ «սիմֆոնիկ» դիրիժոր իմաստային-ժանրային սահմանումների վրա: «Անշուշտ, որոշ տարբերություն կա: Սա հիմնականում դիրիժորի ներքին լսողության առանձնահատկության հարց է: Ես իմ ներքին լսողությամբ գերազանցապես սիմֆոնիկ դիրիժոր եմ»:

Հարցն, անկեղծորեն, նուրբ մասնագիտական ոլորտներին է պատկանում, եւ ընթերցողի կողմից սխալ հասկացված չլինելու համար պարզաբանենք, որ Արամ Ղարաբեկյանի սույն խոստովանությունն իր եւ մեզ հայտնի որոշ այլ դիրիժորների պարագաներում բնավ չի խոչընդոտում փայլուն կերպով «լսելու» ու նվագավարելու նաեւ կամերային նվագախումբ: Վերջինիս վառ ապացույցներից են ոչ միայն նրա հինգ տարիների երեւանյան գործունեությունը, այլեւ օրերս «Արամ Խաչատրյան» սրահում կայացած համերգը: Ուշագրավ էր ծրագիրը. Բենջամին Բրիտենի «Վարիացիաներ Ֆրանկ Բրիջի թեմաներով» ստեղծագործությունը եւ Դմիտրի Շոստակովիչի թիվ 14 սիմֆոնիան՝ գրված սոպրանոյի, բասի եւ լարայինների համար:

Հնարավոր չէ զերծ մնալ այն դիտարկումից, որ Բրիտենի հիշյալ ստեղծագործությունն Արամ Ղարաբեկյանի եւ Հայաստանի պետական կամերային նվագախմբի կատարմամբ հնչեց առավել գունեղ ու հետաքրքիր, քան հնարավոր էր ենթադրել կոմպոզիտորի գրած պարտիտուրից:

Ինչ վերաբերում է Շոստակովիչի՝ Հայաստանում առաջին անգամ կատարվող այս սիմֆոնիկ կտավին, ապա Ղարաբեկյանը դրա մեկնաբանմամբ ցուցաբերեց զարմանալի խորաթափանցություն, գեղարվեստական ընթերցման ընդգրկուն ներքին կարողություն: XX դարի խոշորագույն սիմֆոնիստ Դմիտրի Շոստակովիչի թիվ 14 սիմֆոնիան ընդհանրապես սակավ կատարվող գործերից է իր բավականաչափ դժվար մատչելի լինելու պատճառով: Գրված Ֆեդերիկո Գարսիա Լորկայի, Գիյոմ Ապոլիների, Վիլհելմ Կյուխելբեկերի եւ Ռայներ Մարիա Ռիլկեի բանաստեղծությունների հիման վրա՝ ստեղծագործությունը թե՛ երաժշտական լեզվամտածողությամբ, թե՛ ձեւակառուցվածքով, թե՛ պոլիտոնալ ու պոլիռիթմիկ շերտերի բարդ հանգուցալուծումներով, թե՛ մի շարք այլ արտահայտչամիջոցների յուրօրինակ ընտրությամբ իր ժամանակի այն երաժշտական կոթողներից է, որի եւ կատարման, եւ ընկալման համար անհրաժեշտ են մտավոր ու ոգեղեն համապատասխան ունակություններ, ինտելեկտուալ պատրաստվածություն: Վերոհիշյալ բոլոր բաղադրամասերի առումներով Արամ Ղարաբեկյանի մեկնաբանումն անթերի էր: Դրան գումարած բացառիկ արտիստիզմ, նվագավարական ժեստի կուռ եւ խոսուն նրբագեղություն: Նշենք նաեւ, որ համերգի հաջողությանը նպաստեցին երգիչներ Արաքս Դավթյանը եւ Մոսկվայից հրավիրված Վլադիմիր Բայկովը:

Իսկ առջեւում՝ ստեղծագործական նոր իրադարձություններ, հյուրախաղեր, պրեմիերաներ, ելույթ Ֆրեզնոյում կայանալիք «Ուիլյամ Սարոյան փառատոնի» եզրափակիչ միջոցառմանը:

Եվ ամենակարեւորը՝ օրերս կամերային երաժշտության տանը կայացած հանդիսավոր երեկոն նվիրված Արամ Ղարաբեկյանի՝ Հայաստանի պետական կամերային նվագախմբի հետ համագործակցելու 5-րդ տարեդարձին՝ հոմույթի եւ հանդիսականի երախտագիտությամբ:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
Արվեստագիտության թեկնածու

ՀՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅՈՒՄ

Հաշվետու են լինում նաեւ գրականության մարդիկ

Հայ գրականության եւ գրականագիտության մեջ այսօր բավականին նոր եւ խոր փոփոխություններ են կատարվում:

– Գրականությունը զարգանում է նոր ուղղությամբ: Թվում է, թե ոչ մի կապ չկա պատերազմական սերնդի հայ գրականության, Ս. Կապուտիկյանի, Հ. Մաթեւոսյանի ստեղծած երկերի եւ ժամանակակից հայ գրողների ու նրանց ստեղծած գրականության միջեւ,– նշեց ՀՀ ԳԱԱ Մ. Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտի տնօրեն, բանասիրական գիտությունների դոկտոր Ազատ Եղիազարյանը գրականության ինստիտուտի հաշվետվության ժամանակ:

Մ. Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտը եղել եւ մնում է հայագիտության եւ գրականագիտական մտքի զարգացման գլխավոր կենտրոններից մեկը մեր հանրապետությունում, ուր պահպանելով հին ավանդները, աշխատում են հետեւել նաեւ ժամանակակից գրականության՝ զարգացմանը: Ինստիտուտի նոր գրականության պատմության խումբը նոր նպատակներ է դրել իր առջեւ. նախատեսվում է հրատարակել հայ նորագույն գրականության ամբողջական պատմությունը: Արդեն հրատարակվել է Նիկոլ Աղբալյանի երկերի ամբողջական ժողովածուն: Գրականության ինստիտուտի խնդիրն է նաեւ շարունակել «Հայ դասականների գրադարան» մատենաշարի հրատարակումը:

Ա. Եղիազարյանը նշեց, որ պատրաստ են տպագրման ինստիտուտի գիտաշխատողների ստեղծած 9 մենագրություններ, որոնց հրատարակումը, սակայն, ձգձգվում է ֆինանսների բացակայության պատճառով: Եվ նորից բարձրացվեց այն հարցը, որ միայն հովանավորների տրամադրած օգնությամբ հնարավոր չէ կազմակերպել տարբերական հրատարակությունների լույս ընծայումը:

2002 թ. գրականության ինստիտուտը նախատեսում է կազմակերպել Գրիգոր Նարեկացու «Մատյան ողբերգության» պոեմի 1000-ամյակին նվիրված տոնակատարություններ: Այս տոնակատարության շրջանակներում կանցկացվեն գիտաժողովներ Երեւանում եւ արտասահմանում:

Չնայած առկա հաջողություններին՝ շատ են նաեւ ինստիտուտի առջեւ ծառացած դժվարությունները: Ամենաարդիական եւ բարդ խնդիրը երիտասարդ կադրերի պակասն է: Խախտվում է սերնդափոխության բնական ընթացքը, որովհետեւ երիտասարդ ու խոստումնալից գիտաշխատողների մեծ մասը ստիպված է ապրուստի միջոցներ որոնել ինստիտուտից դուրս: Միայն թեմատիկ ֆինանսավորմամբ հնարավոր չէ գիտաշխատողներին ապահովել աշխատավարձով, ինչպես նաեւ՝ հոգալ ինստիտուտի մյուս ընթացիկ ծախսերը:

Ինստիտուտի համար գլխացավանք է դարձել ինստիտուտի դահլիճի եւ գրադարանի ապօրինի զավթումը ԱԻՄ-ի կողմից, որի ներկայացուցիչներն իրենց թույլ են տալիս անգամ քանդել դահլիճի պատերի քանդակները:

ՀՀ ԳԱԱ նախագահն ու նախագահությունը բարձր գնահատեցին Մ. Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտի 2000-2001 թթ. գործունեությունը եւ հանձնարարեցին ավելի մեծ ուշադրություն դարձնել երիտասարդ կադրերի պատրաստման, ժամանակակից գրականագիտական մտքի զարգացման գործին:

ՆԱԻՐԱ ՓԱՇԻՆՅԱՆ
ՀՀ ԳԱԱ գիտական տեղեկատվության եւ լրատվության կենտրոն

ԵՐԵՎԱՆՅԱՆ ՑՈՒՑԱՍՐԱՀՆԵՐՈՒՄ

Անկեղծ, անհավակնոտ արվեստը

Երեւանցի արվեստասերները Հայաստանի ազգային պատկերասրահում առիթ ունեցան հանդիպել ուրույն մի նկարչի՝ Ֆայնբերգ Սարգսյանի արվեստին:

Նյութական աշխարհը ներքին տեսողությամբ վերաիմաստավորելու եւ այն բազմաժանր ստեղծագործությունների ձեւով դիտողին ներկայացնելու նկարչի կերպն առաջին հայացքից անսովոր է: Նկարիչը փորձում է հետեւել մարդու էության հոգեբանական տարբեր դրսեւորումներին՝ չառանձնացնելով ու չխաբելով նախաստեղծ բնության եւ մարդուն շրջապատող իրերի կապն ու հարմոնիան: Նա աշխարհն ընկալում եւ վերարտադրում է մի այլ դիտակետից, որի արդյունքում մեզ են ներկայանում հավերժական գաղափարներ՝ այլ չափումների մեջ: Սարգսյանի նկարները նայելիս այդ պատկերացումներն ավելի են ընդարձակվում՝ առաջին իսկ պահին անսովոր թվացողը հետզհետե հասկանալի է դառնում: Նկարիչը չի փորձում գեղեցիկ գունահարաբերություններով շոյել մարդկանց աչքը, նրա վրձինն առավել անկեղծ է եւ ճշմարտության իր պատկերացումների մեջ՝ առավել հավաստի:

Յուրաքանչյուր պատկեր, որ ստեղծում է նկարիչը, չի ավարտվում միայն մեկով, նա աշխատում է շարքերով՝ «Սեր», «Պայքար», «Սեւան», «Էլեկտրաստատիկ ներ» եւ այլն, հետագայում, մեր տեսադաշտում ընկալելի այդ պատկերը՝ դառ[illegible]

մարդու ճակատագրով խորապես մտահոգ նկարիչ է, եւ առավել իր ձեւը դժվար է պարփակել ընդունված գեղագիտական սահմանների մեջ: Սակայն, լավատեսությունը երբեք չի լքում նրան, քանի որ նա հավատում է մեր ժողովրդի հավերժական գոյությանն ու իր վրձնի զորությանը:

Ինքնադիմանկարի միջոցով, որն ավելի շատ հայի հավաքական կերպար է, նկարիչն արտահայտում է այն ուժը, որն ամփոփված է հայ ժողովրդի ներսում եւ վտանգի պահին փշե ասղիների ձեւով կարող է ժայթքել ու պաշտպանել [illegible]

[illegible]

[illegible]
Արվեստաբան

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐԻ ԱՇԽԱՐՀՈՒՄ

Մարզական

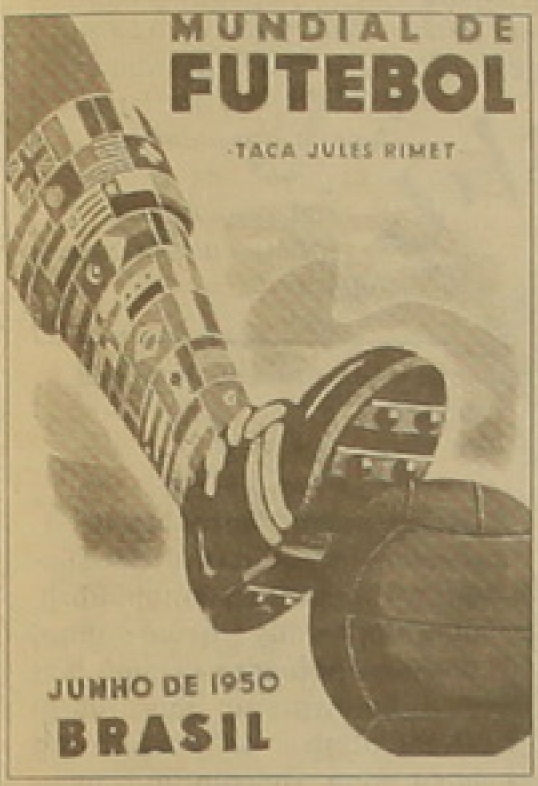

Ուրուգվայցիների հաղթական վերադարձը

Սկիզբը՝ նախորդ համարում

«Մարականայում» լռություն տիրեց

Մրցակարգի համաձայն, եզրափակիչ փուլ մտած Բրազիլիայի, Իտալիայի, Շվեդիայի եւ Ուրուգվայի հավաքականները խմբային մրցաշարում պետք է վիճարկեին առաջնության պարգեւները: Փաստորեն, եզրափակիչ հանդիպում նախատեսված չէր: Սակայն ստացվեց այնպես, որ խմբային մրցաշարի վերջին տուրի Բրազիլիա-Ուրուգվայ հանդիպումը եզրափակիչ խաղի բնույթ կրեց:

Երկրորդ փուլում բրազիլացիները տպավորիչ հաղթանակներ տոնեցին շվեդների (7-1) եւ իսպանացիների (6-1) նկատմամբ: Աչքի ընկավ Ադեմիր-Զիզինյո-Ժաիր-Չիկո հարձակողական քառյակը՝ իր հաշվին գրանցելով 12 գոլ: Իսկ ահա, ուրուգվայցիները մեծ դժվարությամբ հաղթեցին շվեդներին (3-2), իսպանացիների հետ խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի (2-2): Հուլիսի 16-ին «Մարականայում» կայացած Բրազիլիա-Ուրուգվայ հանդիպումը պետք է անվաներ աշխարհի չեմպիոնին: Բրազիլացիներին բավարարում էր նույնիսկ ոչ-ոքի արդյունքը: Սակայն ողջ Բրազիլիան վստահ էր իր թիմի հաղթանակի հարցում: Խաղի օրը որոշ թերթեր նույնիսկ բրազիլացիներին հաղթանակ էին կանխագուշակել 5-0-ից 7-0 հաշիվներով: Միայն հավաքականի մարզիչ Ֆլավիո Կոստան էր անհանգիստ: Նա զգուշացնում էր, որ դժվարին մրցախաղ է սպասվում՝ հաշվի առնելով անցյալում ուրուգվայցիների տոնած հաղթանակները բրազիլացիների նկատմամբ: Եվ մարզիչն իրավացի գտնվեց:

Թեեւ բրազիլացիները հենց խաղասկզբից բուռն գրոհներ ձեռնարկեցին, սակայն ուրուգվայցիները հմտորեն պաշտպանվում էին եւ դարպասն անառիկ պահեցին: Հանգստից հետո Ֆրիասան վերջապես գրավեց մրցակցի դարպասը: Այդ պահին ողջ Բրազիլիան ցնծում էր: Սակայն ֆուտբոլասերների ուրախությունը կարճ տեւեց: 65-րդ րոպեին Սկիաֆինոն հավասարեցրեց հաշիվը, իսկ երբ 79-րդ րոպեին Խիգիան խփեց վճռական գոլը, «Մարականայում» լռություն տիրեց...

Թե ինչ էր կատարվում խաղից հետո, բավական մանրամասն նկարագրել է ՖԻՖԱ-ի նախագահ Ժյուլ Ռիմեն. «Խաղից հետո հաղթողների մեծարման պաշտոնական արարողություն տեղի չունեցավ, չինչեց Ուրուգվայի հիմնը, ընորհավորանքի խոսքեր չասվեցին: Ես կանգնած էի ամբոխի մեջ, սեղմված բոլոր կողմերից, «Ոսկե աստվածուհին» ձեռքիս եւ չգիտեի, թե ինչ անեմ: Վերջապես, մի կերպ կարողացա գավաթը հանձնել Ուրուգվայի հավաքականի ավագ Վարելային եւ քեքեւակի սեղմել նրա ձեռքը՝ չհասցնելով նույնիսկ մի քանի բառ արտասանել...»:

Բրազիլիայի հավաքականի անհաջողությունն իսկական ողբերգություն էր թիմի երկրպագուների համար: Այդ օրը կարծես Ռիո դե Ժանեյրոն դատարկվել էր, ամենուր լռություն էր տիրում: Եվ այսպես, նախորդ երկու առաջնություններից հրաժարված Ուրուգվայի հավաքականն իր վերադարձը նշանավորեց հաղթանակով՝ դառնալով աշխարհի կրկնակի չեմպիոն: Թիմին ֆուտբոլային բարձունքին հասցրեց Խուան Լոպեսը, որը հավաքականը գլխավորում էր 1947 թ.: Աշխարհի չեմպիոնի կազմում հատկապես աչքի ընկան կենտրոնական պաշտպան Վարելան, աջ եզրային հարձակվող Խիգիան, կենտրոնական հարձակվող Միգեսը, կիսապաշտպաններ Սկիաֆինոն եւ Պերեսը: Նրանցից բացի, ոսկե մեդալների արժանացան Մասպոլին, Գոնսալեսը, Տեխերան, Գամբետան, Անդրադեն եւ Մորանը: Ճիշտ է, չեմպիոնը Ուրուգվայի հավաքականն էր, սակայն, մասնագետների մեծամասնության կարծիքով, լավագույն թիմը Բրազիլիայի ընտրանին էր, որի կազմում իր անզուգական խաղով փայլեց Ադեմիրը՝ ճանաչվելով առաջնության լավագույն խաղացող: Նա աչքի ընկավ նաեւ բարձր արդյունավետությամբ՝ խփելով 9 գնդակ: Ասլեփիկ կազմվածքով այդ ֆուտբոլիստն օժտված էր չափազանց նուրբ տեխնիկայով, իսկ գլխով խաղում նրան գերազանցող չկար: Առաջնության լավագույն ռմբարկուն նորականույց «Մարականայում» խփած անդրանիկ գոլի հեղինակն էր:

ԱՌԱՋՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

1950 թ. հունիսի 24-ից հուլիսի 16-ը, Բրազիլիա

Եզրափակիչ փուլ

Բրազիլիա-Շվեդիա՝ 7-1 (3-0)
Ադեմիր (4), Չիկո (2), Մանեկա

Ուրուգվայ-Իսպանիա՝ 2-2 (1-2)
Վարելա, Խիգիա, Բասորա (2)

Բրազիլիա-Իսպանիա՝ 6-1 (3-0)
Ադեմիր (2), Չիկո (2), Ժաիր, Զիզինյո, Իգոա

Ուրուգվայ-Շվեդիա՝ 3-2 (1-2)
Միգես (2), Խիգիա, Պալմեր, Սունդքվիստ

Շվեդիա-Իսպանիա՝ 3-1 (2-0)
Սունդքվիստ, Մելբերգ, Պալմեր, Սառա

Ուրուգվայ-Բրազիլիա՝ 2-1 (0-0)
Սկիաֆինո, Խիգիա, Ֆրիասա

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Ուրուգվայ	3	2	1	0	7-5	5
2. Բրազիլիա	3	2	0	1	14-4	4
3. Շվեդիա	3	1	0	2	6-11	2
4. Իսպանիա	3	0	1	2	4-11	1

ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՌՄԲԱՐԿՈՒՆԵՐԸ

Ադեմիր	Բրազիլիա	9
Միգես	Ուրուգվայ	5
Չիկո	Բրազիլիա	4
Սառա	Իսպանիա	4
Խիգիա	Ուրուգվայ	4
Բասորա	Իսպանիա	4

ԽՈՐՀՐԴԱՆՇԱԿԱՆ ՀԱՎԱՔԱԿԱՆԸ

Ռամալյետս (Իսպանիա), Գոնսալես (Ուրուգվայ), Տեխերա (Ուրուգվայ), Բաուեր (Բրազիլիա), Վարելա (Ուրուգվայ), Պուչադես (Իսպանիա), Խիգիա (Ուրուգվայ), Զիզինյո (Բրազիլիա), Ադեմիր (Բրազիլիա), Սկիաֆինո (Ուրուգվայ), Գաինսա (Իսպանիա):

1950թ. աշխարհի չեմպիոն Ուրուգվայի հավաքականը:

ՖՈՒՏԲՈԼ

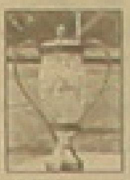

Մեկնարկում է ՀՀ գավաթի մրցաշարը

1/8 եզրափակիչի չորս հանդիպումներով այսօր մեկնարկում է ֆուտբոլի Հայաստանի «Անկախության գավաթի» 11-րդ խաղարկությունը: «Նաիրի» մարզադաշտում «Փյունիկը» կհյուրընկալվի Եղվարդի «Դինամոյին»: Արմավիրում կմրցեն «Բանանցն» ու «Ղարաբաղը», «Լոռին» Վանաձորում կհյուրընկալի «Միկային», իսկ Աշտարակում ուժերը կչափեն «Լոկոմոտիվն» ու «Շիրակը»: Խաղերի սկիզբը ժամը 16-ին: Վաղը կկայանան 1/8 եզրափակիչի մյուս չորս հանդիպումները: Աշտարակում նախատեսված է 2 խաղ. ժամը 13-ին կմրցեն «Դինամո-2000»-ը եւ «Կոտայքը», իսկ 3 ժամ անց մրցասպարեզ կելնեն «Սպարտակ-2»-ն ու «Արարատը»: Արմավիրում տեղի համանուն թիմը կհյուրընկալի «Սպարտակին», իսկ «Նաիրի» մարզադաշտում մրցավեճի կբռնվեն «Փյունիկ-2»-ն ու «Զվարթնոցը»: Խաղերը կսկսվեն ժամը 16-ին: Պատասխան հանդիպումները կկայանան ապրիլի 6-ին եւ 7-ին:

ՌԵՆՁՅՈՒ

Պատանի ռենձյուիստի հուսադրող խաղը

Ինսբրուկում ընթանում է ռենձյուի աշխարհի հերթական 8-րդ առաջնությունը: Մրցաշարին մասնակցում են այդ գեղեցիկ ու հինավուրց մարզատրամաբանական խաղի 96 վարպետներ: Մասնակիցները բաժանված են 8 խմբի՝ յուրաքանչյուրում 12-ական մարզիկ: Հայաստանից մրցաշարին մասնակցում են սպորտի վարպետ, թիմային հաշվարկով աշխարհի չեմպիոն Հովհաննես Գեւորգյանը, Գուրգեն Կարապետյանը եւ նրա 12-ամյա որդի Արամ Կարապետյանը: Ինչպես եւ սպասվում էր, մեր մասնակիցներից առավել հաջող է հանդես գալիս պատանի Արամ Կարապետյանը: Առաջնության ամենաերիտասարդ մասնակիցը բավական հասուն խաղ է ցուցադրում: Արամն արդեն իր հաշվին է գրանցել 8 հաղթանակ, այդ թվում նաեւ իր ամենագլխավոր մրցակցի՝ էստոնացի 18-ամյա վարպետ Յոհան Լենգի նկատմամբ: Ուշագրավ ու հուսադրող է նաեւ այն, որ մնացած բոլոր 11 ընթանկվող պարտիաներում Արամն ունի բավական հեռանկարային դիրքեր, պահպանում է սկզբնախաղային առավելությունը: Այնպես որ, եթե ոչ մի ցավալի անակնկալ, «դժբախտ պատահար» տեղի չունենա, հայ պատանի մարզիկը կգրավի իր խմբում բաղձալի առաջին կամ երկրորդ տեղը, ինչը նրան թույլ կտա ընթանկելու այս գերմարաթոնը եզրափակիչ փուլում, աշխարհի 12 ուժեղագույն վարպետների թվում: Մեր մյուս մասնակիցները նույնպես պահպանում են եզրափակիչ մտնելու հնարավորություն, թեեւ անհամեմատ ավելի համեստ արդյունք ունեն:

ՆԱՏԱԼՅԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ,
Երեւանի Բրյուսովի անվան պետական լեզվաբանական համալսարանի ուսանողուհի

ՇԱԽՄԱՏ

Մորոզեւիչի հաջողությունն օրինաչափ էր

Ինչպես եւ ենթադրվում էր, ռուսաստանցի գրոսմայստեր Ալեքսանդր Մորոզեւիչը հաղթող ճանաչվեց Մոնտե Կառլոյի շախմատի մրցաշարում: Ավարտական տուրում նա 1,5-0,5 հաշվով պարտության մատնեց վան Վելիին եւ 15 միավորով անհասանելի դարձավ հակառակորդների համար: Հարկ է նշել, որ Մորոզեւիչն առաջին անգամ էր մասնակցում նման մրցաշարի: Իսկ ընդհանրապես 1998 թ.-ից հետո Մորոզեւիչին առաջին անգամ հաջողվեց շահել գլխավոր մրցանակը: Նա հաղթող ճանաչվեց նաեւ «կույր շախմատի» մրցաշարում՝ 11 հանդիպումներում վաստակելով 9 միավոր, չկրելով ոչ մի պարտություն: Արագ շախմատի կանոններով անցկացված հանդիպումներում բոլորից հաջողը Եվգենի Բարեեւի արդյունքն է՝ 7,5 միավոր: Սակայն «կույր շախմատի» մրցաշարում թույլ ելույթները նրան հնարավորություն չընձեռեցին տեղ զբաղեցնել առաջատար եռյակում:

Ընդհանուր հաշվարկով 2-րդ տեղը զբաղեցրեց Ալեքսեյ Շիրովը, որը մրցաշարի ընթացքում գլխավորում էր աղյուսակը: Նա հաղթողից հետ մնաց ընդամենը կես միավորով: Վերջին տուրում Շիրովը 1,5-0,5 հաշվով պարտության մատնեց Կրամնիկին: 13,5 միավորով 3-րդ տեղը զբաղեցրեց Լեկոն, որն Իվանչուկի հետ խաղաղ դաշն կնքեց: Նույնպիսի արդյունք գրանցվեց Գելֆանդ-Պիկետ մրցախաղում: Միեւնույն 1,5-0,5 հաշվով Թոփալովը հաղթեց Բարեեւին, իսկ Ալմաշին պարտության մատնեց Լյուբոեւիչին: Մրցաշարի մյուս մասնակիցների ցուցանիշներն այսպիսին են. Իվանչուկ՝ 13 միավոր, Թոփալով, Գելֆանդ, Բարեեւ՝ 12-ական, Կրամնիկ՝ 11, Պիկետ, Ալմաշի՝ 9-ական, վան Վելի՝ 6, Լյուբոեւիչ՝ 5:

Արագ շախմատի կանոններով հանդիպումներում առաջատար եռյակի ցուցանիշներն այսպիսին են. Գելֆանդ՝ 7,5 միավոր, Իվանչուկ, Թոփալով՝ 7-ական: «Կույր շախմատի» մրցաշարի լավագույն խաղացողներն են Մորոզեւիչը՝ 9 միավոր, Շիրովը՝ 8, Լեկոն՝ 7:

Ճապոնուհին որոշել է փոխել սեռը

Շարժիչավոր նավակներով մրցումների բազմակի մասնակից, ճապոնուհի հանրահայտ մարզուհի Տինացու Անդոն խնդրել է իրեն... տղամարդ համարել: Նա հայտարարել է, որ տղամարդու հորմոններ է ընդունում եւ շուտով վիրահատության միջոցով փոխելու է իր սեռը: Այդ իսկ պատճառով էլ նա խնդրել է այսուհետ մրցումների արձանագրություններում իրեն նշել որպես արական սեռի ներկայացուցիչ: Բացի այդ, նա պատրաստվում է փոխել նաեւ իր անունը: Կանացի Տինացի անվան փոխարեն ճապոնուհին պատրաստվում է կրել տղամարդու Տայսիո անունը: Հենց այդ անունով էլ 39-ամյա Անդոն պատրաստվում է հանդես գալ առաջիկա մրցումներում:

Խաղադրամար Բեքհեմի սաղրվածքի առնչությամբ

Մրցումների արդյունքների առնչությամբ խաղադրումարներ դնելը վաղուց սովորական երեւույթ է դարձել: Իսկ ահա, բրիտանական Sporting Odds բուքմեքերական ընկերությունը որոշել է աչքի ընկնել յուրօրինակությամբ: Նրանք խաղադրումարներ են ընդունում Անգլիայի հավաքականի ավագ Դեյվիդ Բեքհեմի հնարավոր սանրվածքի առնչությամբ, որով անվանի ֆուտբոլիստը հանդես կգա առաջիկա աշխարհի առաջնությունում: Անգլիական ֆուտբոլի աստղերից մեկը վաղուց ի վեր աչքի է ընկնում իր սանրվածքի անընդհատ փոփոխությամբ, յուրօրինակ ոճերի սանրվածքով: Բուքմեքերական ընկերությունն առաջարկել է սանրվածքների բազմաթիվ ոճեր եւ դրանցից մեկը կարող է խոշոր գումար պարգեւել ճիշտ խաղադրույք կատարած ֆուտբոլասերներին:

Պելեի մարզաշապիկը վաճառվեց 225 հազար դոլարով

Ֆուտբոլի արքա Պելեի այն մարզաշապիկը, որով նա հանդես է եկել 1970 թ. աշխարհի առաջնության եզրափակիչում իտալացիների դեմ, Լոնդոնի «Քրիստի» աճուրդում վաճառվել է ռեկորդային գնով՝ 157.750 ֆունտ ստեռլինգով (225 հազար դոլար կամ 257 հազար եվրո): Մինչ այդ, ռեկորդային էր համարվում անգլիացի ֆուտբոլիստ Ջեֆրի Հերստի մարզաշապիկի համար վճարված գումարը՝ 91.750 ֆունտ: Հերստը այդ մարզաշապիկը կրել էր 1966 թ. Անգլիայում կայացած ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության եզրափակիչ խաղում՝ դառնալով ԳՖՀ-ի հավաքականի դարպասը խփած 3 գոլերի հեղինակ:

Աճուրդի սկզբում ենթադրվում էր, թե Պելեի մարզաշապիկը կվաճառվի 30-50 հազար ֆունտով: Սակայն առաջարկված գները գերազանցեցին բոլոր սպասելիքները: Գնորդի անունը մնաց անհայտ, քանի որ գործարքը կատարվեց հեռախոսով: Նշենք, որ

Պելեի մարզաշապիկն աճուրդի էր հանել Իտալիայի հավաքականի նախկին ֆուտբոլիստ Ռոբերտո Ռոսատոն, որը 1970 թ. եզրափակիչ խաղից հետո իր մարզաշապիկը փոխանակել էր Պելեի հետ:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱԶԳ

Սուրբ Զատիկ

Զատիկը Հայ առաքելական եկեղեցու հինգ Տաղավար տոներից է՝ նվիրված Հիսուս Քրիստոսի Հարությանը: Հին Կտակարանի Պասեք տոնը քրիստոնեության մեջ վերածվել է Քրիստոսի Հարության տոնի, որը հայոց մեջ հաճախ կոչվել է Զատիկ Հարության: Պասեք բառը, որ V դ. Աստվածաշնչի հայ թարգմանիչները թարգմանել են Զատիկ, ծագում է եբրայերեն բիսախ բառից, որ նշանակում է անցում, ելք կամ զատում: Իսրայելցիներն առաջին Զատիկից հետո եւ մինչեւ Ավետյաց երկրում հաստատվելը հատուկ ծիսակարգով ցայսօր կատարում են Զատիկի տոնը՝ իբրեւ փրկության եւ ազատագրության տոն:

Հրեաները զերծ լինելով Եգիպտոսում նոխազի արյան միջոցով ճանաչվեցին Տիրոջ կողմից եւ զատված լինելով՝ խուսափեցին ոչնչացումից ու դուրս եկան Եգիպտոսից դեպի Ավետյաց երկիր: Հիսուս Քրիստոսը հեղեց իր սուրբ արյունը՝ հանուն մարդկության փրկության եւ հարություն առավ՝ զատվեց մեռելներից մեզ եւս շնորհելով հավիտենական կյանքի ավետիսը Սուրբ Հոգու միջոցով:

Եկեղեցին Հիսուսի հրաշափառ Հարությունը տոնում է իբրեւ Զատիկ, որովհետեւ նա է հավիտենական այն զոհը, որի միջոցով մարդը ստանում է մեղքերի թողություն, ապա՝ կյանք եւ հարություն:

Աշխարհի մեղքերի ողջ բեռան տակ Գեթսեմանի պարտեզում Հիսուսի աղոթքն առ Երկնային Հայրը անսահման հնազանդություն էր Տիրոջ կամքին եւ իր երկրային միսիայի հավատարմորեն կատարելը: Գողգոթա լեռան վրա աստվածորդու հեղված արյունը մարդու փրկության համար էր, Աստված այնքան սիրեց աշխարհը, որ իր միածին որդուն տվեց: Եվ սա նաեւ հաստատումն է մարդկության անկատարության, աշխարհի դաժան անարդարությունների, ցցես մոլորությունների ու կուրության. «Հայր, ներիր դրանց, որովհետեւ չգիտեն, թե ինչ են անում»:

Հիսուսի խաչելությանը եւ մահվանը հաջորդում է կենաց եւ փրկության լույսը՝ Հարությունը արեւածագին, որը լույսի հաղթանակն է մահվան նկատմամբ: Մահից 3 օր հետո Հիսուսը հարություն է առնում եւ առաջինը երեւում Մարիամ Մագդաղենացուն, որ Տիրոջ դատարկ գերեզմանի մոտ նստած արտասվում էր, ապա՝ իր երկու աշակերտներին Էմմաուսի ճանապարհին եւ մյուսներին Երուսաղեմում: Ութ օր հետո դարձյալ հայտնվում է աշակերտներին հավատքի մեջ նրանց հաստատելու համար: Երրորդ անգամ Հիսուսը աշակերտներին երեւացել է Գալիլիայում՝ ծովեզերքին: «Ինձ է տրուած ամենայն իշխանութիւն երկնքում եւ երկրի վրայ, ինչպէս Հայրը ինձ ուղարկեց, ես էլ ձեզ եմ ուղարկում: Գնացէ՛ք ուրեմն աշակերտ դարձրէ՛ք բոլոր ազգերին, մկրտեցէ՛ք նրանց Հօր եւ Որդու եւ Սուրբ Հոգու անունով: Ուսուցանեցէ՛ք նրանց պահել այն բոլորը, ինչ որ ձեզ պատուիրեցի: Եւ ահա ես ձեզ հետ եմ բոլոր օրերում՝ մինչեւ աշխարհի վախճանը» (Մատթէոս, ԻԸ, 18-20):

Զատիկի նախընթաց երեկոյան եկեղեցում կատարվում է Ճրագալույց: Որպես բեղմնավոր կյանքի եւ փրկության խորհրդանիշ՝ ներկվում է կարմիր ձու:

Գրիգոր Տաթեւացին ձուն համարել է աշխարհի խորհրդանշանը. դրսի կեղեւը՝ երկինքը, թաղանթը՝ օդը, սպիտակուցը՝ ջուրը, դեղնուցը՝ երկիրը: Կարմիր ներկելը նշանակում է, թե ամբողջ աշխարհը փրկագնվել է Քրիստոսի արյամբ:

Կարծիք կա, թե ձվի գործածությունը հրեաներից փոխանցվել է քրիստոնյաներին, որովհետեւ Պասեքի տոնի սեղանին զատկական գառան մսի հետ դրվել է նաեւ խաշած ձու: Ըստ ավանդություններից մեկի՝ Մարիամ Մագդաղենացին մեկնել է Հռոմ քարոզելու: Ներկայանալով Տիբերիոս կայսրին՝ նրան նվիրել է կարմիր ձու եւ ավետել. «Քրիստոս հարյավ ի մեռելոց»:

Ներկայումս Հայ եկեղեցին Զատիկը նշում է գարնան գիշերահավասարին հաջորդող լուսնի լրման առաջին կիրակի օրը (35 օրվա շարժականությամբ, մարտի 21-ից հետո մինչեւ ապրիլի 26-ը):

Հարության օրհնությունները Ստեփանոս Սյունեցունն են: Հարությանը նվիրված տաղերից են Գրիգոր Նարեկացու «Հաւուն, հաւուն»-ը, «Սայլն այն իջանէր»-ը, Ներսես Շնորհալու «Նոր ծաղիկ»-ը եւ այլն: «Հարության» պատկերներն ի հայս են եկել III դ.: Ամենահինը ասորական Դուրա Եվրոպոսի մկրտարանի որմնանկարն է: Հայկական արվեստում «Հարության» տեսարանի ամենահին օրինակը Աղթամարի վանքի Ս. Խաչ եկեղեցու որմնանկարն է (X դ.), որտեղ Յուղաբեր կանանց հետ պատկերված են Պետրոս եւ Հովհաննես առաքյալները:

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

Ձվիկ

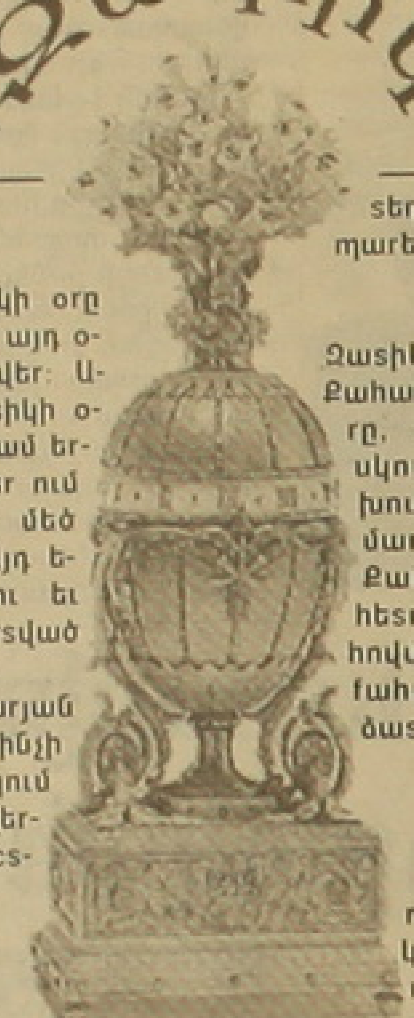

Հայաստանում Զատիկին մատաղներ շատ էին լինում: Դրանք հիմնականում հասարակական էին: Ընտանիքները փող էին հավաքում եւ մատաղացու անասուն գնում: Շաբաթ երեկոյան եզները կամ ոչխարները զոհաբերում էին եկեղեցու բակում, որտեղ եւ եփում էին: Զատկական մատաղը, որը համարյա ամենուր «ախառ» էր կոչվում, գիշերը եփում էին հսկա կաթսաներում. հսկում էին համայնքից ընտրված արդար մարդիկ, իսկ հավաքված երիտասարդները մինչեւ լույս զատկական խաղեր էին խաղում: Հիշեցնենք, որ Զատիկի ձվերը պատրաստ էին լինում արդեն շաբաթ օրը:

* * *

Ասում էին, թե՝ Զատիկի օրը բախտ են բաժանում, ով այդ օրը քներ՝ բախտից կզրկվեր: Ասում էին նաեւ, թե Զատիկի օրը մյուս օրերից երկու ժամ երկար է լինում: Այդ գիշեր ում տանը երեխա ծնվեր՝ մեծ բախտավորություն էր: Այդ երեխան եղունգ նայելու եւ գուշակելու շնորհքով օժտված էր համարվում:

Զատիկի մատաղի արյան մեջ թաթախում էին բոհնչի մի հատ ճյուղ եւ տնկում այգում կամ արտում՝ վերջիններս չար աչքից պաշտպանելու համար:

* * *

Վաղ առավոտյան եկեղեցու զանգերի հնչելուն պես, տոնական հագնված մարդիկ գնում են եկեղեցի: Ժամերգությունից հետո շատերը «ողջունաղբեր» կամ «ողջունաքույր» էին դառնում, այսինքն, քահանայի օրհնությունն ստանալով եղբայրանում ու քույրանում էին: Զատկական քույր-եղբայրությունը սրբորեն պահվում էր: Նրանց միջեւ ամուսնություններն արգելվում էին:

* * *

Զատիկի մատաղն ուտելուց հետո սկսվում էին այցելություններն ու շնորհավորանքները: Անհրաժեշտ այցելությունները խնամիների միջեւ էին: Հատկապես նշանված տղայի ընտանիքի կանայք իրենց բարեկամուհիների հետ «զատկափայ» էին տանում հարսնացուին. զարդարված ձվեր, գաթաներ, քաղցրավենիք, նվեր: Հարսնացուն էլ բաժին էր ուղարկում փեսացուին (գլխավոր զարդը հարսնացուի փնջած ձուն էր):

* * *

Այդ օրը տղամարդիկ եզները տանում էին դաշտ՝ նախապես դրանց կոտոշները կարմիր ներկելով: Եզները պտտեցնում էին «ձյան հետ ունեցած կենակցությունից ծոցվոր դարձած հողի վրա»:

Շատերը դուրս էին գալիս դաշտ, որտեղ սկսվում էին խաղերն ու պարերը:

* * *

Զատիկը նաեւ տնօրհնեքի օր է: Քահանաները այցելում էին տներ, օրհնում տանտիկինների՝ սկուտեղի մեջ դրած աղը, խունկը, թթխմորը եւ տան համար կարեւոր այլ բարիքները: Քահանայի օրհնությունից հետո տան լիությունն ապահովված էր համարվում, իսկ քահանան առատորեն վարձատրվում էր:

* * *

Մի հետաքրքրական սովորություն կար Զատիկի երկուշաբթի օրը. քարափներում, մողեսների բների առջեւ շաքարի կտորներ էին դնում՝ որեւէ բան խնդրելով: Եթե մողեսները շաքարի կտորը ներս էին տանում, խնդրանքը կկատարվեր, եթե ոչ՝ չէր կատարվի:

* * *

Հաջորդ՝ երկուշաբթի օրը մեռելոցն էր, տարվա երկու կարեւոր մեռելոցներից մեկը: Բոլորը, նորատի հարսներից զատ, գնում էին գերեզմանատներ՝ տանելով զատկական կերակուրներ:

* * *

Գլորելով խաղ- Հավաքվում էին մի որեւէ թեքության վերեւում եւ այնտեղից հերթով ձու գլորում: Յուրաքանչյուրը պետք է ձուն ներքեւ այնպես գլորեր, որ դիպչեր թեքության ստորոտում գտնվող ձվերին: Կոտրված ձվերը բաժին էին հասնում հաղթողին:

Շարք խփել- 8-14 ձու էին շարում, շարքի ծայրերից մրցակիցները հերթով խփում էին մեկական ձվի՝ իրենց ձեռքի փորձված, պինդ ձվով: Հաղթողը շահում էր բոլոր կոտրված ձվերը:

«Ըսնում-ըսնում»- Հողի երեք կույտերից մեկի մեջ ձու էին թաքցնում: Գալիս է «ըսնումի տվողը» եւ «ըսնում, ըսնում, քարի տընտնում» ասելով՝ ցույց տալիս կույտերից մեկը: Եթե ձուն այդ կույտում էր լինում, հաղթում էր եւ ձուն շահում:

Հետաքրքրական

Ամենահուսալի վարորդը

Չեխ հոգեբանները, ուսումնասիրելով ճանապարհային պատահարների պատճառները, կազմել են անվթար վարորդի հավանական կերպարը: Այդ մարդը 41-50 տարեկան է, ամուսնացած, չի օգտագործում ոգելից խմիչք, ղեկին չի ծխում եւ վարելիս չի օգտվում բջջային հեռախոսից, բնավորությամբ բարի ու հանդարտ է, օժտված է հումորի զգացումով: Նա գերադասում է միջին արագությունները: Ախորժակը չափավոր է, չի տառապում քնկոտությամբ եւ չի օգտագործում անքնության դեղամիջոցներ: Եվ ամենակարեւորը՝ նա լավ գիտի իր մեքենայի «վարքագիծը»: Սա այսպիսի հրեշտակ՝ մարդու կերպարով:

Կոֆեինով սուրճն օգտակար է

Ծախսելով ավելի քան 133 մլն գավաթ սուրճ՝ ամերիկացի եւ հոլանդացի բժիշկներն ապացուցեցին, որ օրական խմելով 4 կամ ավելի գավաթ սուրճ՝ մարդիկ կարող են վստահ լինել, որ սուրճի հիշյալ քանակությունը չի կարող դառնալ սրտի հիվանդության կամ ուղեղի կաթվածի (ինսուլտի) պատճառ: Հետազոտությունը, որը տեւեց երկու տարի, անցկացվեց 40-75 տարեկան տղամարդկանց շրջանում: Սակայն հետաքրքիր է, որ հետազոտությունը հանգեցրել է այն եզրակացության, որ մարդու օրգանիզմին վնասում է առանց կոֆեինի սուրճը: Օրվա ընթացքում մի քանի գավաթ նման սուրճ խմողը 1,63 անգամ ավելացնում է սրտային հիվանդության հավանականությունը սուրճ չխմողի կամ կոֆեինով սուրճ խմողի համեմատությամբ:

Առաջին գովազդը

Ենթադրվում է, որ աշխարհի հնագույն գովազդային հայտարարությունն արվել է մ. թ. ա. երրորդ հազարամյակում: Հին Եգիպտոսի Մեմֆիս քաղաքի ավերակներում վերջերս հայտնաբերվել է մի սյուն, որի վրա փորագրված է. «Այստեղ ապրում եմ ես՝ Ռինոսը, Կրետոս կղզուց: Աստծո ողորմածությամբ ես տիրապետում եմ ցանկացած երազների ամենապարզ եւ ամենաճշգրիտ բացատրության ընդունակությանը, ցածր գնով»:

Հնարամիտ գործարարը

Ֆրանսիացի Ժան Կարդանը լրագրողներին տված հարցազրույցում հայտարարել է, որ ինքը միլիոնատեր է դարձել իր բացառիկ հնարագիտության շնորհիվ: Երբ էյֆելյան աշտարակը նորոգող շինարարները մտահոգված էին կառույցի հին, մաշված հանգույցներից առաջացած մետաղի ջարդոնը տեղափոխելու անհնարինությամբ՝ Կարդանն առաջարկեց նրանց երկու հազար ֆրանկ ամբողջ այդ ջարդոնի դիմաց: «Ես գիտեի, որ այդ երկաթներից շատ շահույթ եմ ստանալու, - ուրախանում է գործարարը, - սակայն արդյունքները գերազանցեցին բոլոր սպասելիքները»: Ո՞րն է գաղտնիքը: Կարդանը մասնատեց երկաթի բոլոր կտորները, այնուհետեւ առաջացած 22 հազար մասնիկներից յուրաքանչյուրին կցեց մի հավաստագիր, որը վկայում էր, որ «սա էյֆելյան աշտարակի մասնիկ է», ու սկսեց դրանք վաճառել զբոսաշրջիկներին որպես «փարիզյան հուշանվեր»... հատը հազար ֆրանկով:

Հնագույն անձնագիրը

Մինչեւ վերջերս համարվում էր, որ անձնագիրը հայտնագործվել է Անգլիայում: Նշում էին նաեւ «ծննդյան» տարեթիվը՝ 1414 թ., երբ բրիտանական խորհրդարանն ընդունեց անձնագրերի մասին օրենք: Այն ժամանակներում անձը հաստատող փաստաթուղթը վավերացնում էր անձամբ թագավորը: Մեզ հասած ամենահին անձնագիրը ստորագրվել է անգլիական թագավորի կողմից 1641 թ. հունիսի 18-ին: Սակայն պարզվում է, որ անձնագիրն ամենեւին էլ անգլիական գյուտ չէ: Ռումինիայում հայտնաբերվել է Հին Հռոմի իշխանությունների կողմից 123 թ. ոմն լեգեոներին տրված անձնագիր՝ բանակից նրա զորացրվելու կապակցությամբ: Փաստաթուղթը վավերացված է մարզի զինվորական նահանգապետի կնիքով: Անձնագիրն իրենից ներկայացնում է իրար ամրացրած երկու բրոնզե թիթեղներ:

Առաջին «Նաուտիլուսը»

Բոլորիս հիշողության մեջ վառ տպավորություն են թողել Ժյուլ Վեռնի նավապետ Նեմոն եւ նրա «Նաուտիլուս» սուզանավը: Սակայն հետաքրքիր է, որ նավապետ Նեմոյի «Նաուտիլուսը» այդ անվանումով միակ սուզանավը չէր, ավելին՝ առաջինն էլ չէր...

«Նաուտիլուս» անվանումով առաջին սուզանավը 1800 թ. Ֆրանսիայում գործարկել է Ռոբերտ Ֆուլտոնը (1765-1815), որը հայտնի է իբրեւ տնտեսապես շահավետ շոգենավի ստեղծող: Նրա գյուտերից են նաեւ անվավոր «Կլերմոնտ» շոգենավը եւ աշխարհում առաջին ռազմանավը՝ «Դեմոլոգոսը», կամ «Ֆուլտոն առաջինը»: «Նաուտիլուս» անվանումը տրվում էր նաեւ վերջրյա նավերին:

Եզնիկ Կողբացու խրատներից

Լավ է մաքուր մտքով քնել, քան պիղծ մտքով աղոթել, վարձատրություն չստանալ եւ իզուր չարչարվել:

Աստված ինչ շնորհներ որ տալիս է քեզ, կարիքավորների պետքերի համար ծառայեցրու, որ շնորհներն աղբյուրի պես առատանան, եւ դու փառավորվես:

Եթե մեկից որեւէ բան ես ստանում, հիշի՛ր սովորական աղոթքի մեջ:

Եթե մեկը քեզանից խնդրում է, եւ տալիս ես, շնորհակալ եղիր Աստծուց, որովհետեւ դու ավելի շահեցիր, քան խնդրողը:

Կան առաքինություններ, որոնք հաճելի չեն Աստծուն, եւ դա չարի խաբեությունն է:

Մարդկանցից նրան տուր, ով կարիք ունի:

Մաքուր սրտից բխած աղոթքը պատարագի նման փրկություն է անում:

Հեռուստածրագրեր

30 մարտ, շաբաթ

Հ1

09.00 17.00, 21.00, 24.00 Հայլուր
09.20 «Արեւիկ»
10.00 Հազարից մեկ
10.25 Անցյալը ներկան է
11.00 Կարոտ
11.35 Բոհեմ
12.15 Փաստոն «Մուտք 21-րդ դար»
12.45 ԳՖ «ԱՆՄԵՂ ՄԵՂԱՎՈՐՆԵՐԸ»
14.15 Մեծ Պահք եւ Սուրբ Հարություն
14.30 Մայր թատրոն-80.Մարգո Մուրադյան
15.00 Ֆիլմ-բալետ «Տարվա եղանակները»
16.00 ՀԹ.Ժ.Հարությունյան «Աորիկմենկյան անուրջներ»
17.20 ՄՍ «Պատկերազարդ պատմություններ Աստվածաշնչից»
17.50 Ազդ-TV
18.10 Բարի ախորժակ
18.30 Երեկոյան Երեւան
18.40 Խորան լուսո
18.50 Կանանց հեռուստաակումբ
20.00 Շրջադարձ
20.35 Տունտունիկ
20.50 Մանուկների Աստվածաշունչ
21.50 Զինուժ
22.25 ԳՖ «ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԸՆԿԵՐՈՒՀԻՆԵՐԸ»
00.20 ԳՖ «ԱՆՀԱՍԿԱՆԱԼԻ ՉԱՐԻՔ»

ՊՐՈՄԵԹԵՎՍ

09.00 Բարի լույս, Հայաստան
09.30 10.30, 16.00, 20.00 ԼՐԱԲԵՐ
11.00 ԳՖ «ԱՆԾԱՆՈԹ ԴԵՊԻ ՓԱՐԻԶ»
12.30 «ԿՆՔԱՄԱՅՐԸ»
13.15 Լեզուների համաստեղություն (անգլերեն)
13.40 Կոնցերտային ծրագիր «Ակցենտ»
14.30 «Այգ» հոբելյանական շոու ծրագիր
15.30 ԳՖ «ՊԼԱՆԿԵՏԸ ԵՎ ՄԱՔԼԵՅՆԸ»
17.30 Ալյանս
18.00 Արվեստների խառնուրդներում.Կիմ Արզումանյան
18.30 Նե Նա
19.00 Սկանվորդ-շոու
21.00 ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԼՈՏՈ
22.40 Պահմտոցի +
23.10 Ջազ
23.40 PODIUM ART
24.00 Սեկտոր PRO

Ֆ

19.30 Մուլտֆիլմ
19.50 22.00 Բախտացույց
20.00 ԳՖ «ՍԻՄԻՆՈ»
22.05 Գիտատեղեր
22.30 ԳՖ «ՋԻՆԱԴԱԴԱՐ»

ԱՐՄԵՆԻԱ

08.00 15.00, 18.00, 20.30, 1.30 Ժամը
08.30 CNN
09.00 ԳՖ «ՃԱՆԱՊԱՐՀ ԴԵՊԻ ՏՈՒՆ»
10.30 15.30 Մուլտֆիլմ
12.00 20.00 Ավտոտուրի 2000
12.35 Բլից
13.00 ԳՖ «ԲՈՆՑԲԱՄԱՐՏԻԿԸ»
16.00 ԳՖ «ՀԱՅՐԵՆԱՍԵՐՆԵՐԻ ԽԱՂԵՐԸ»
18.30 Ժամացիծ
9.00 Բումերանգ
21.00 Ընտանեկան լոտո
23.00 Վարկանիշ
23.30 ԳՖ «ՃԱՆԱՊԱՐՀ ԴԵՊԻ ԱՈՒԼԻՆԳԹՈՆ»
02.00 ԳՖ «ՀԵՆՐԻ ԵՎ ՋՈՒՆ»

(ՇԱՆԹ)

08.00 9.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00, 1.00, 3.00 ՀՈՐԻԶՈՆ
08.15 19.00 ՄՍ «Ֆուտուրամա»
08.45 1.15 Երաժշտական ընդմիջում
09.15 ՎՖ «Պատմության ալիք»
10.15 15.15, 23.15, 1.30 Գեղ.ֆիլմ
12.15 ՄՍ «Իկ անունով կատուն»
12.45 ՄՍ «Հիթկլիֆ»
13.15 «Վոլոչկա»
13.45 «Ականատեսը»
14.15 Սերիալ «Հանելուկային աշխարհ»
17.00 Սերիալ «Նիկիտա»
18.15 «Բաֆֆի»
19.30 Սերիալ «Ալֆրեդ Հիչքոքը ներկայացնում է»
20.15 «Տուրեցկու քայլերթը-2»
21.00 «Սպիտակ թութակ» ակումբը
21.30 Ծո-ից ծո Հայաստան
21.45 Վարդանիկն ու Մարգոն
22.30 «Գաղտնի նյութեր»

Ա1+

07.35 18.30, 0.35 Ա1+ֆուտբոլ
07.45 9.45, 11.45, 13.45, 15.45, 17.45, 19.45, 21.45, 23.45, 1.45 Այբ-Ֆե
08.00 12.00, 15.35, 17.00 Այբ-Ֆե - տեղեկատու
08.05 Ծիծաղի սենյակ
08.25 Սփիրիչուելներ
08.35 Հողի շունչը
08.45 18.45, 20.45, 22.45 Այբ-Ֆե+
08.55 Ավեսիս
09.25 Բոսթոնի փոփ-նվագախմբի համերգը
10.00 18.05 ՄՍ «Քեննդի, Քեննդի»
10.30 ՏՖ «Վայրի բնության աշխարհը»
11.00 18.50 «Գազանների շիրակալը-2»
12.05 ԳՖ «Ինչի մասին են ստում տղաները»
13.35 Երգում է Լ.Մինելլին
13.50 16.20 Մուլտֆիլմ
15.00 ԵՖ «Էնրիկե Իգլեսիաս»
15.55 «Վայրի Ամերիկան»
17.15 5.15 ՎՖ «Աշխարհի հոգին»
19.30 Երգում է Ս.Բրիթմենը
20.00 Ներկայողնակ
20.30 Մեցցբերում
20.50 «Երուսաղեմ.չարչարանաց ճաշաթ»
21.15 «Թագավորի գալստյան սպասումով»
21.25 Համերգ
22.05 0.45 Ա1 + մամուլ
22.20 «Գաղտնի տեսախցիկով-2»
22.55 «Կենաց մրցարշավ»
00.05 Ջազ-թայմ
00.55 ԳՖ «Առեւանգված դրախտ»
03.00 Երգում է Կ.Տե Կանավան
03.10 ԳՖ «Իմ կյանքը»
05.00 Երգում է Բ.Սթրեյզանդը
05.45 Ռոք-օպերա «Հիսուս Քրիստոսը գերաստղ»

ԵՐԵՎԱՆ

09.05 Ինչ եւ ինչպես.TB
10.45 Առողջարան
11.00 Այս երեկո, այս ժամին
12.00 Զատիկ.պատրաստվենք տոնին
12.15 Հեռուստաֆուտբոլ+
12.50 ԳՖ «ԷՇԻ ԿԱՇԻՆ».TB
15.05 Հեքիաթային հանդիպումներ
15.35 Պտղության ողողանքներ
16.00 Վավ.ֆիլմ
16.30 «ԿԱՐԳԻ ՊԱՀԱՊԱՆԸ».TB
18.30 Իմ Երեւան
19.00 2PR զվարճալի ծրագիր
20.00 «ԿԱՐՈՏԱԽՏ».TB
21.00 Կարճ.ֆիլմ
21.30 Պարատուն
22.05 Ներընչանք
22.35 Գեղ.ֆիլմ
Ավարտին Գիշերային կինոսրահ

ԱԼԵՏԻՄ

09.05 20.30, 22.30 Բարի լույս
09.30 11.30 Մուլտֆիլմ
09.50 Արցախյան ողողանքներ
10.15 20.45 Ո՞վ է ինք կանչում
10.30 Կենդանիների աշխարհում
12.05 Պարզապես 15
13.00 Փաստոնների երկիր
13.30 ՄԻԱՍԻՆ
14.00 Հին ծանոթներ
14.30 ԳՖ «ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՍՐԻԿԱՅՈՂ Է»
16.00 Վավ.ֆիլմ
16.50 QP ալիք
17.15 Կենդանիների կյանքից
17.35 ԳՖ «ՎԱՐՈՐԴ ՄԵԿ ԺԱՄՈՎ»
19.00 ՎՍ «Ուղեցույց համադամասերների համար»
19.30 Եկեք ուրախանանք
21.00 Եգիպտոս-Հայաստան.հեռուստակամուրջ
22.50 Հայոց եկեղեցիների պատմություն
22.00 Երջանիկ ընտանիք
22.45 ԳՖ «ՀԻՍՈՒՍԸ ՆԱԶԱՐԵԹԻՑ»

ԱՐՄԵՆԱԿՈԲ

11.05 Մ/Ֆ «Նոր բռնծնցիները»
12.40 Լ. Անանիկյանի մարզական ծրագիրը
13.10 Վ/Ֆ «Ֆուտբոլի մարզադրոշ»
14.00 Գ/Ֆ «Կատուներն ընդդեմ շների»
15.25 Վ/Ֆ «Բնության անդորրը»
16.20 «Հանդիպում»
16.50 Գ/Ֆ «Երկկենցաղ մարդը»
18.25 Վ/Ֆ «Ճանապարհորդություն դեպի Եգիպտոս»
19.00 Երիտասարդական ծրագիր «16»
20.00 «Համանվագ»
20.30 Գ/Ֆ «Շրջանցում»
22.00 «Իմից»
22.40 Գ/Ֆ «Դուրիդներ»
00.50 Գ/Ֆ «Խելխահան անողները»

ՎԵՐՆԻՔ

9.00 Մ/ս-լ «Բժիշկ Այբոլիտը» (5-7-րդ մասեր)
9.30 Վերկացիկ
9.45 Մ/ս-լ «Ձմռուխտե քաղաքի հրաշագործը»
11.00 Մ/ս-լ «Թռչող տնակ (7-րդ մաս)
11.30 Աստղածաղիկ
11.50 Գ/Ֆ «Կատուներն ընդդեմ շների»
13.20 Մուլտաշխարհ
13.30 Գ/Ֆ «Տարզանը եւ կորած քաղաքը»
14.55 Մ/Ֆ «Դամբո»
16.00 Գ/Ֆ «Դժվար երեխան»
17.30 Մուլտծրագիր
18.30 Վ/Ֆ «Ավստրալիայի կենդանիների գաղտնիքը»
19.30 Մ/Ֆ «Ալի Բաբան եւ 40 ավազակները»
20.00 Մեր հայրենիքի մշակույթը
20.20 Մուլտծրագիր
21.00 Գ/Ֆ «Հուսարական բալլադ»
22.40 Համաշխարհային երաժշտության գանձարան (Սթինգ

ՄԻՆԵՄԱՔՍ

01.15 Երկակի պատիժ
02.45 9-րդ դարպաս
04.50 Նախաքեծ
06.40 Նրա ալիբին
08.10 Մաֆիա
09.30 Նրանց սեփական լիգան
11.30 Բանականության գործակից
13.00 Ինքնակամը
14.45 Միստր Հոլանդի երկը
17.00 Ոչինչ ընդհանուր
19.00 Կեղտոտ բար «Կոյոտը»
20.35 Նոր դար
22.30 Անմահ սիրուհին

ОРТ

07.45 ԳՖ «ԵՐԵՔԸ ՆԱՎԱԿՈՒՄ, ՉՀԱՇՎԱԾ ՇԱՆԸ»
09.00 11.00, 16.00, 19.00 Նորություններ
09.10 ԿՈՄՊ
09.35 Հեքիաթնությունը վարում է Կոլոբկովը
09.55 Հոգեւոր հովվի խոսքը
10.10 Նկարիր, հարմոն սիրելի
10.50 Գրխամոլություն
11.10 Ծիծաղի համայնապատկեր
11.45 Սմակ
12.05 Վավ.դետեկտիվ
12.35 Կենդանիների աշխարհում
13.15 Առողջություն
13.55 «ՀԱՅՐ ԴԱՈՒԼԻՆԳԻ ԳԱՂՏՆԻՔՆԵՐԸ»
14.45 Արծաթե գունդ
15.30 Դիսնեյ ակումբ
16.10 ԳՖ «ՆՈԹԱՏԵՏՐԻ ԳԱՂՏՆԻՔԸ»
17.45 Հատուկ ռեպորտաժ
18.05 19.15 Ա.Բարիկինի հոբելյանական համերգը
20.15 Կատակ կատակի հետեւից
21.00 Ո՞վ է ուզում միլիոնատեր դառնալ
22.00 ԺԱՄԱՆԱԿ
22.30 ԳՖ «ԿԱՊԻՏԱՆ ՌՈՆ»
00.25 ԳՖ «ԸՆԴՈՒՆԱԿ ԱՇԱԿԵՐՏԸ»

РТР

07.55 Երկխոսություններ ծկնորսության մասին
08.25 «ԳԱԶԱՆՆԵՐԻ ՏԻՐԱԿԱԼԸ»
09.20 Սպորտային ընտանիք
10.05 Հեռուստացուցիոիկներ
10.30 Ոսկե բանալի
10.50 Առողջություն եւ կյանք
11.25 Բարի լույս, երկիր
12.00 Հարյուրը մեկին
12.50 Պրեմիերա.«Գիտություն եւ տեխնիկա»
13.55 Սերիալ «ՀԱՄԵՐԱՇԽ ԸՆՏԱՆԻՔԸ»
15.00 21.00 Լուրեր
15.20 ԳՖ «ԳՆՈՒՄ ԵՄ ԳՆԱ»
17.00 Ֆուտբոլի ՌԴ առաջնություն.«Լոկոմոտիվ»-«Սոկոլ»
19.00 Իմ ընտանիքը
19.55 Անշլագ
21.25 Հայելի
22.00 ԳՖ «ԴՐԱԽՏԱԽՆՁՈՐ»
23.55 ԳՖ «ՈՒՐԻՇԻ ՏՈՄՍԸ»
02.00 «Ֆորմուլա-1» դասի ավտովազքի ԱԱ
03.10 Թեժ սառնյակ

НТВ

07.10 ԳՖ «ԱՎԱԳ ՔՈՒՅՐԸ»
09.00 11.00, 13.00, 17.00, 20.00 Այսօր
09.15 Մեզամ փողոցը
09.40 «ՀԱՅԵԼԻ, ՀԱՅԵԼԻ»
10.25 Առանց դեղատոմսի
11.15 Քրեական գործ.անկեղծ խոստովանություն
11.45 Կանացի հայացք
12.20 Բնակարանային հարց
13.20 ԳՖ «ՄԵԾԱՄՏՈՒԹՅԱՆ ՄՈԼՈՒՅՔ»
15.30 Բնասերի ճանապարհորդությունը
16.05 Սեփական խաղ
17.25 20.40 Մասնագիտությունը ռեպորտյոր
18.00 Շարունակելի.
18.55 Ե.Ստեպանենկոյի շոուն
21.20 «ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼԸ-3»
22.30 ԳՖ «ՃԻՉ»
00.55 Ամեն ինչ միանգամից
01.30 «ՄԱՏԴԱՅԻՆ ԴԱՐՊԱՍՆԵՐ-2»
02.25 ԳՖ «ՎՏԱՆԳԱՎՈՐ ԽԱՂ»

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Աէրոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան,Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 45ա
Հեռ.՝ (051) 40297

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112, (09) 429412

Ալս Էրգրումգի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Ամերիա ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Բաղրամյան պող. 6, բն. 2
Հեռ.՝ 524040, 524140, 258899

Այտի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան,Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837

Արոշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթերի Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 525801, 581578

Արմենբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ 528986

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32, բն. 16
Հեռ.՝ 521389, (09)400699

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ.՝ 532829, 532815

Էտալոն ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Փավստոս Բյուզանդի 97
Հեռ.՝ 539525

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 526417

Կապիտալ-Մենեջմենթ ԲԲԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 560138

Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ (041) 22184, (051) 23109

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 521051, 528778

Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 54-45-27

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.՝ 531805

Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

ՍՓՅՈՒՌ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ
590000 ← ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ → www.spyur.am www.yellowpages.am

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. մարտի 29-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Համ. ABBR	Հարթակ Listed	Գնում* Bid			Վաճառք* Ask			Կատարված գործարքներ Transactions				
			Լավագույն գին Best price	Միջ. կշռ. գին Avg. price	Քանակ Total qnt.	Լավագույն գին Best price	Միջ. կշռ. գին Avg. price	Քանակ Total qnt.	Նվզ. գին Day low	Առավ. գին Day high	Միջ. կշռ. գին Avg. price	Փոփ.% Avg%	Ծավալ (հազ. դրամ) Volume
[illegible]	ACHT	B											
[illegible]	AGBM	B											
[illegible]	AGVM	B											
[illegible]	ALMS	B											
[illegible]	AMRK	B											
[illegible]	APAH	B											
[illegible]	APAK	B											
[illegible]	ARAV	B											
[illegible]	ARAX	B											
[illegible]	ARBC	B											
[illegible]	ARDV	B											
[illegible]	ARGS	B											
[illegible]	ARKF	B											
[illegible]	ARKP	B											
[illegible]	ARMJ	B											
[illegible]	ARSL	B											
[illegible]	ARSO	B											
[illegible]	ARTX	B											
[illegible]	ASEV	B											
[illegible]	ASHB	B											
[illegible]	ASHBP1	B											
[illegible]	ASNR	B											
[illegible]	ASTM	B											
[illegible]	ATBE	B											
[illegible]	ATKF	B											
[illegible]	ATSH	B											
[illegible]	ATTA	B											
[illegible]	AVAG	B											
[illegible]	AVHM	B											
[illegible]	AVTB	B											
[illegible]	AVTM	B											
[illegible]	BENT	B											
[illegible]	BHSP	B											
[illegible]	CHGG	B											
[illegible]	CPMT	B											
[illegible]	DAJK	B											
[illegible]	DBJG	B											
[illegible]	DJAH	B											
[illegible]	DZKT	B											
[illegible]	ECHS	B											
[illegible]	ECSG	B											
[illegible]	EELJ	B											
[illegible]	EFRZ	B											
[illegible]	EHHG	B											
[illegible]	EJWG	B											
[illegible]	EKIF	B											
[illegible]	EKB7	B											
[illegible]	EKGE	B											
[illegible]	EKOG	B											
[illegible]	ELAP	B											
[illegible]	ELEK	B											
[illegible]	ELMJ	B											
[illegible]	ELSO	B											
[illegible]	ELUS	B											
[illegible]	EMKFC0	B	500.0	500.0	100								
[illegible]	EMOR	B											
[illegible]	EMTA	B											
[illegible]	EPLG	B							1.000.0	1.000.0	1.000.0	50.0	25.0
[illegible]	ERAZ	B							2.100.0	2.100.0	2.100.0		111.3
[illegible]	ERJO	B	2.100.0	2.100.0	42								
[illegible]	ERKB	B											
[illegible]	ERTO	B											
[illegible]	ESHG	B											
[illegible]	ETCG	B											
[illegible]	ETXS	B											
[illegible]	EVAF	B											
[illegible]	EVG1	B											
[illegible]	GAMC	B											
[illegible]	GANL	B											
[illegible]	GANV	B											
[illegible]	GARN	B											
[illegible]	GARV	B											
[illegible]	GEGN	B											
[illegible]	GGAM	B											
[illegible]	GGMA	B											
[illegible]	GHRF	B											
[illegible]	GKND	B											
[illegible]	GMPG	B											
[illegible]	HAGB	B											
[illegible]	HASH	B											
[illegible]	HATC	B											
[illegible]	HATS	B	1.400.0	1.400.0	30								
[illegible]	HEHG	B											
[illegible]	HELM	B											
[illegible]	HKBL	B	2.000.0	2.000.0	154								
[illegible]	HQMO	B											
[illegible]	HSHB	B											
[illegible]	HSHN	B											
[illegible]	HSNG	B											
[illegible]	JHJG	B											
[illegible]	KASH	B											
[illegible]	KHBB	B											
[illegible]	KMET	B											
[illegible]	KMSH	B											
[illegible]	KNET	B											
[illegible]	KNKA	B											
[illegible]	KPFA	B											
[illegible]	KREL	B											
[illegible]	KSHM	B											
[illegible]	LAQN	B											
[illegible]	MOEH	B											
[illegible]	MRSH	B											
[illegible]	MSKV	B											
[illegible]	MSTB	B											
[illegible]	MTSH	B											
[illegible]	NBTF	B											
[illegible]	NERN	B											
[illegible]	PLAS	B											
[illegible]	PMGK	B											
[illegible]	PQRN	B											
[illegible]	RSTR	B											
[illegible]	RZTR	B											
[illegible]	SELN	B											
[illegible]	SHMN	B											
[illegible]	SHTK	B											
[illegible]	SKSG	B											
[illegible]	SMAG	B											
[illegible]	SSKN	B											
[illegible]	STAN	B											
[illegible]	TASP	B											
[illegible]	TAYR	B											
[illegible]	UKSH	B											
[illegible]	UNBK	B											
[illegible]	VAKF	B											
[illegible]	VELG	B											
[illegible]	VEVG	B											
[illegible]	VSHK	B											
[illegible]	VTMG	B											
[illegible]	YELK	B											
[illegible]	YKHQ	B											
[illegible]	YPHQ	B											
[illegible]	YRLE	B											
[illegible]	ZNGP	B											

* [illegible]
** [illegible]
Այլ տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am

©Armex

ԱՍՏՂԱ գուշակ 30 մարտ

ԽՈՅ

Փոփոխությունների մշտական ձգտումը եւ հարկադրանքի բոլոր ձեւերի նկատմամբ բացասական վերաբերմունքը կարող են հանգեցնել բարդությունների: Խելքի եւ հնարամտության շնորհիվ միշտ կարող եք ելք գտնել ամեն տեսակ ճգնաժամային իրավիճակներից: Փողոցում զգույշ եղեք:

ՑՈՒԼ

Այսօր հնարավոր են շատ արկածներ, աղետներ, հիվանդություններ: Եթե ավտոմեքենա եք վարում, ճանապարհներին ուշադիր եղեք: Հնարավոր են մերձավորների կամ ազգականների հետ կապված խնդիրներ: Միայն ձեզանից կախված կլինի բաժանումը կամ հարաբերությունների պահպանումը:

ԵՐԿՎՈՐՅԱԿՆԵՐ

Զարթոնքի եւ փոխակերպման օր է: Օրվա առաջին կեսին երկվորյակները հաջողություններ կունենան հակառակ սեռի ներկայացուցիչների մոտ: Երկրորդ կեսին անսպասելի տհաճությունները կարող են վատացնել հարաբերությունները ազգականների կամ ընկերների հետ: Խոսելիս զգուշություն դրսեւորեք:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ

Հանդարտության, համակերպման եւ ենթակայության օր է, որը ձեզ հնարավորություն կտա սանձահարել կրքերը: Անսացեք ավագ սերնդի ներկայացուցիչների խորհուրդները եւ ուշադիր եղեք նրանց կարիքների հանդեպ: Նախընտրելի է ապաշխարել, խոստովանել սեփական սխալները:

ԱՌՅՈՒԾ

Վտանգավոր օր է առողջության համար: Հույզերի անվերահսկելի հորձանքը կարող է հանգեցնել հակամարտությունների կամ ինքնազգացողության վատացման: Ոչ մի դեպքում մի զբաղվեք գուշակություններով կամ մոգությամբ: Դա կարող է ձգել չար ուժերին:

ԿՈՒՅՍ

Ներքին հանդարտության ձեռքբերման օր է: Իմպրովիզացիայի ունակությունը թույլ կտա հաստատել նոր ծանոթություններ կամ պիտանի կապեր: Ձեր վճռականությունը եւ անսասանությունը կարող են հակամարտության մեջ մտնել ռեալ իրավիճակի հետ:

ԿՇԵՌՔ

Օրը նպաստավոր է կարճատեւ ուղեւորությունների համար: Մերձավորների հետ հաղորդակցվելիս հարկավոր է ճիշտ ընտրել պահը, որպեսզի կարողանաք անհրաժեշտ շեշտադրումներ կատարել: Զբաղվեք սեփական գործունեության պլանավորմամբ, ձգտելով սոցիալական վիճակի բարելավման:

ԿԱՐԻՃ

Ակտիվության եւ լարվածության օր է: Դուք շատերին պետք եք: Մտածեք, թե ինչն է ամենակարեւորը եւ ամենաշատն ում եք պետք: Կարող եք զբաղվել տան, բնակարանի բարեկարգմամբ, լուծել կացարանի անվտանգության հարցեր: Ուշադրություն դարձրեք սեփական առողջությանը:

ԱՂԵՂՆԱՎՈՐ

Հնարավոր է, որ տարեց աղեղնավորներն այսօր ստանան մի լուր, որին վաղուց էին սպասում: Չի բացառվում, որ կին աղեղնավորներն ունենան անցանկալի կամ արտարգանդային հղիություն, բորբոքային պրոցեսներ: Ոգելից խմիչքները կտրականապես արգելված են:

ԱՅԾԵՂՋՅՈՒՐ

Այսօր հնարավոր են վիճաբանություններ մերձավոր մարդկանց հետ: Բայց խորհուրդ չի տրվում համառորեն վճիռներ կայացնել, ամեն ինչ սրտին մոտ ընդունել: Ինքնավստահության զգացումն աստիճանաբար կվերականգնվի:

ՋՐՀՈՍ

Եթե կարողանաք հաջողությամբ հասունության քննություն հանձնել, ապա հնարավոր կլինի սթափորեն վերաիմաստավորել անցյալը, մտածել առաջիկա գործողությունների մասին, ձեռք բերել խաղաղություն եւ անդորր: Մտահղացումն ի վերջո կարելի է իրականացնել այլ եղանակներով:

ՁԿՆԵՐ

Այսօր պետք է ցուցադրեք ձեր բոլոր կարողությունները եւ նոր մարդկանց հարմարվելով ի հայտ բերեք ձեր բոլոր ձիրքերը: Նոր ծանոթություններ հաստատելու առիթը բաց մի թողեք: Հարկավոր է վերականգնել հարաբերությունները զավակների եւ ծնողների հետ:

Խոհանոց

Զատիկի սեղանին դնում են առատ կանաչի՝ թարմ եւ տապակած, ձուկ, չամիչով բրնձի փլավ, ներկած ձու, զատկական խմորեղեն, միրգ, կարմիր գինի: Հարմար է սեղանը զարդարել կակաչներով:

Զատկական խմորեղեն

1 ձու, 50 գ կարագ, 50 գ շաքարավազ, 250 գ կաթ, ալյուր, 2 թեյի գդալ թթխմոր, վանիլին, չամիչ:

Պատրաստել խմոր եւ բաժանել 3 մասի: Ձեռքով խմորի յուրաքանչյուր մասը բարակեցնել եւ հյուսել՝ օղակաձեւ: Վրան քսել դեղնուց:

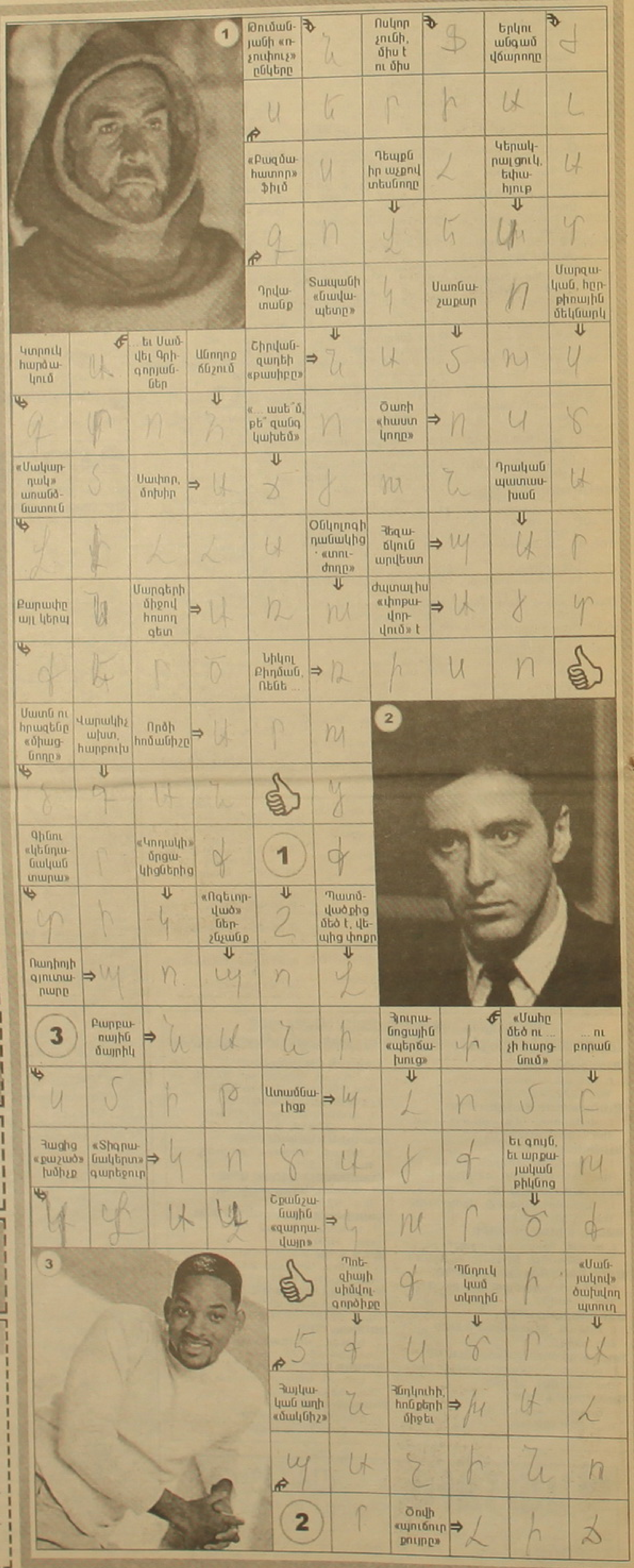

Սկանվորդ

1

2

- Հիպո-կրատ, Ավիցեննա, Հերացի
- Դրոշ, գերբ, ...
- ՈւՀԱ-ի I հայ չեմպիոնը
- Կարքը գցեմ, նստեմ սպասեմ
- Նրա «սնունդը» «մաղա-րիչն» է
- Հացա-հատիկ, աղաց
- Պարթեւ կաքո-ղիկոսը
- Հնդկա-կան սիրո աստվածը
- ԱՄՆ-ի N5 նախա-գահը
- ԽՍՀՄ կոր «ատրի-բուտ»
- Պահակա-գունդ
- Ամենա-աղմկոտ առեւտրի վայրը
- Սպանողի հարստու-թյունը
- Արքայա-դստեր «քնաբեր հոլը»
- «Օսկար», «Գրան Պրի»
- Ստալին, Ռուզվելտ, ...
- «Փոքրիկ անա-պատում»
- Ֆիզիկոս Վիլհելմ ...
- Գիքորի չբերած միրգը
- Երգչուհի ... Մինելի
- «Սրափ եղիր»-ի կամային ուակը
- Շախ-մատի չեմպիոն Միխայիլը
- Կարտո-ֆիլի «տապա-կարան»
- Ծննից կոնք «ճանա-պարհին»
- Միա-հեծան իշխող
- Վիրաբու-ժական միջի-դանակ
- XX դ. ամենա-ողբերգա-կան նավը
- Կենտ թիվ գումա-րած մեկ
- Շուրիկի եւ Սաա-խովի սերը
- «Նաուտի-լուս»-ով շրջողը
- Եւ զննա-ծող, եւ օդա-պարիկ
- Քաղցած ստամոք-սի «պա-հանջը»
- Կենդա-նական քերան
- «Կառու-ցողա-կան» խաղալիք
- Ճաշակի «զգա-յարան»
- Եւ ոսկե, եւ քարի, եւ բրոնզի
- Կովի «սեւա-մորթ բա-րեկամը»
- Գազկա-շեն տաճարի քաղաքը
- Կրոնա-վորի «պոլոզ» գլխարկ

3

- Նաղաշ
- Ջոն Լենոն, Յոկո ...
- Եւ բռնակ, եւ ականջ
- «Անուշ», «Ոսկե-վազ», ...
- Սլաք, աշտե
- Ավանդա-կան պարար-տանյութ
- Տուր-գենեւ, «գրական հերոս»
- Ինքնա-գոհ, գոռոզ
- Երբ չես հիշում, թե ինչ ես հիշում
- Պատ-րույգով լուսատու
- ... ու գրույց
- Դրամա-քանակ
- Երբ ա-րեւն «իր տարերքի մեջ է»
- Ճանա-պարհի «սպաղ»
- Սարդի հյուսած ցանցը
- Future
- Հիվանդ, անուժ, ...
- Տեղ չկա, ... է
- Ածելի մորուք, ունելի ...
- Գեր-մանացի երգահան
- Եւ ան-իմանալի, եւ կաս-կածելի
- Իմպոր-տից գանձվող տուրք
- Հայ-կական «շաշկի»
- Զույգ փայտե-րով կավե թմբուկ
- Չինաս-տանի «սիրտը»
- Այցելու, հյուր
- Նոյից անհծ-վածը
- Նախմա-տում պարտու-թյուն
- Անողին չի պա-կասում
- 2000-ի երեքը
- Դդումը կնոջ փոխարեն
- «Տաքսի-տաքսի», Հովիկի հայրը
- Խոսքի սակավ այլընտ-րանք
- «Grand Tobacco»
- Լույսից «սարսա-փողը»
- Կատվազ-գի
- Վարպետ

4

- Ճիրագի չտեսած «հինը»
- «Զսպված, գաղտնի» ձայն
- Կույր, հաստ, բարակ
- Ծոփք կամ IV ...
- Ռո՛ սա-կս՛ն «ջիպ»
- Չինվո-րական «հերք»
- Ճանաչող-ները բաղամ են ասում
- Եւ լույսի, եւ հույսի
- Բուրա-տինո, աղվես
- Գուքանի, արորի «գործը»
- Գգվանք, փաղաք-շանք

5

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը սկսում է 2002 - 2003 ուսումնական տարվա ընդունելությունը մագիստրոսի կոչում շնորհող հետեւյալ ծրագրերով՝

- ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՒ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
- ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԻ ԵՎ ՏԵՂԵԿՈՒՅԹԻ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՈՒՍՄՈՒՆՔՆԵՐ
- ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ
- ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄԸ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ, ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ, ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Բարձրագույն կրթությունը եւ անգլերեն լեզվի լավ իմացությունը պարտադիր են:

Փաստաթղթերի ընդունման վերջնաժամկետն է **ապրիլի 15-ը, ժ. 15[00]**:

Տեղեկությունների համար դիմել

Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40, 19 սենյակ

Հեռ. 51-27-93, 51-27-92

HUJ

1965 թ. գործող Հայաստանի ուսանողական ջոկատների հանրապետական շտաբը, որը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կամավորական ծառայության կոմիտեի անդամ է, հրավիրում է որպես կամավորական մասնակցելու արտասահմանում եւ Հայաստանում միջազգային աշխատանքի ճամբարների ամառային ծրագրերին:

Պայմանները՝ *անգլերենի (ֆրանսերեն, գերմաներեն) տիրապետում, կամավորականի անդամավճար եւ ուղեվարձի վճարման հնարավորություն*

Դիմումներն ընդունվում են հետեւյալ հասցեով

Կորյունի 19ա, 7-րդ հարկ, հեռ.՝ 52 27 88, 52 27 01

For Your Internal News of Armenia

www.azg.am

Log on to In English, Russian, Armenian and Turkish

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԱՊԱՆՇՈՒԹԱԿԱՆԱՑՈՒՄ

Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա ինքնակարգավորվող կազմակերպությունը (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) հայտարարում է, որ «Արժեթղթերի շուկայի կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 115 հոդվածի եւ ՀՀ արժեթղթերի հանձնաժողովի 2001 թ. նոյեմբերի 16-ի թիվ 416/01 որոշման համաձայն, ապանշութականացնում է (վերածում է ոչ փաստաթղթային ձեւի) «Ագրոտպասարկում» Արթիկի շրջանային միավորում եւ «Զանգեզուրտրանսփին» ԲԲԸ-ների հասարակ բաժնետոմսերը: Նշված բաժնետոմսերն ապանշութականացված են համարվում սույն թվականի մարտի 31-ից:

«Արժեթղթերի շուկայի կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 42 հոդվածի 4-րդ կետի համաձայն, յուրաքանչյուր անձ, որը նշված բաժնետոմսերի սեփականատեր կամ անվանատեր է, պարտավոր է սույն տեղեկացումից հետո 10-օրյա ժամկետում, իր փաստաթղթային արժեթուղթը (արժեթղթերը կամ դրանց հավաստագրերը) ներկայացնել Դեպոզիտարիա: Դեպոզիտարիայի կողմից ապանշութականացված արժեթղթերի փոխանցումը կարող է իրականացվել Դեպոզիտարիայում բացված հաշիվներով:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա ինքնակարգավորվող կազմակերպությանը ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ հասցեով կամ զանգահարել 56-64-46 եւ 58-91-51 հեռախոսահամարներով:

«ԱՌԱՋԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ» ՍՊԸ

Հաշվապահական համառոտ հաշվեկշիռը առ 01.01.2002

հազ. դրամ

ԱԿՏԻՎՆԵՐ	Գումարը առ01.01.2002թ.	ՊԱՍԻՎՆԵՐ	Գումարը առ 01.01.2002թ.
1.Ոչ ընթացիկ ակտիվներ	55055	Սեփական կապիտալ որից	61962
այդ թվում		ա/ կանոնադրական կապիտալ	50000
հիմնական միջոցներ	34305	Կարճաժամկետ	121262
երկարաժամկետ ֆին. ակտ	20750	պարտավորություններ այդ	
2.Ընթացիկ ակտիվներ այդ	128169	թվում	
թվում		ա/ ապահովագրական	96454
ա/պաշարներ	383	պահուստներ	
բ/վերաապահով. բաժինը		բ/ կարճաժամկետ	
ապահովագրական պահ.	56502	կրեդիտորական պարտք որից	24808
գ/ կարճաժամկետ		հաշվարկներ բյուջեի հետ	53
դեբիտորական պարտքեր	13009		
դ/ կարճաժամկետ			
ֆինանսական ներդրումներ	20175		
ե/ դրամական միջոցներ	38100		
Ընդամենը ակտիվներ	183224	Ընդամենը պասիվներ	183224

2001թ. ֆինանսական հաշվետվությունը

հազ. դրամ

1. Ապահովագրական վճարներ	19495[illegible]
Վերապահովագրական վճարներ	(12368[illegible]
Ապահովագրական վճար - զուտ վերաապահովագրություն	71269
2. Չվաստակած ապահովագրավճարներ պահուստի փոփոխություն	(26137[illegible]
Վերաապահովագրողի բաժինը	20170
ՉԱՊ-ի փոփոխություն - զուտ վերաապահովագրություն	(5967)
3. Հատուցված վնասներ	(2854[illegible]
Վերաապահովագրողի բաժինը	19916
Հատուցված վնասներ - զուտ վերաապահովագրություն	(8631)
4. Վնասների պահուստի փոփոխությունը	(19842[illegible]
Վերաապահովագրողի բաժինը	4245
Վնասների պահուստի փոփոխություն - զուտ վերաապահովագրություն	(15597[illegible]
Տեղի ունեցած վնասներ - զուտ վերաապահովագրություն	(2422[illegible]
5. Գործառնական ծախսեր	(3704[illegible]
6. Ապահովագրական գործունեությունից շահույթ	4034
7. Գործառնական այլ եկամուտներ	18858
8. Գործառնական այլ ծախսեր	(4121)
9. Գործառնական գործունեության արդյունքը	18771
10. Շահութահարկ	(3349)
11. Զուտ շահույթ	15422

Աուդիտորական եզրակացություն

Առ 1 հունվարի 2002թ-ի դրությամբ հաշվապահական համառոտ հաշվեկշիռը եւ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը տալիս են կազմակերպության ճ[illegible] մարիս եւ իրական պատկերը:

«Հայաուդիտ» ՍՊԸ աուդիտորական գործունեության No 004, 005 արտոնագրեր

Ձեւ N1

ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ

առ 1 հունվարի 2002 թ.

	ծածկագիրը	
Կազմակերպության անվանումը		«Հարություն Նալբանդյան»
իդենտիֆիկացիոն կոդը		ըստ ԿԿԴ-ի
գործունեության հիմնական տեսակը Ակնոցներ խաղերի կազմակերպում		ըստ ՏԳԸԴ-ի
կազմակերպա իրավական տեսակը ՍՊԸ		ըստ ԿԻՏ-ի
պետական ռեգիստրում գրանցման համարը		26411004663
հարկ վճարողի հաշվառման համարը		00055866
չափի միավորը		հազ. դրամ
հասցեն Կիեւյան 2		հեռախոսը

ԱԿՏԻՎ	Տող	տարեսկիզբ	տարեվերջ
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
1. Նյութական ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ մնացորդային արժեք	010	960	960
Ընդամենը 1-ին ենթաբաժնով	050	960	960
Ընդամենը 1-բաժնով	130	960	960
2. Կարճաժամկետ դեբետորական պարտքեր			
Հաշվարկներ բյուջեի հետ	310	6	.
Ընդամենը 2-րդ ենթաբաժնով	390	6	.
4. Դրամական միջոցներ			
Դրամարկղ	410	32	62
Հաշվարկային հաշիվ	420	50	50
Ընդամենը 4-րդ ենթաբաժնով	470	82	112
Ընդամենը II բաժնով	480	88	112

ՊԱՍԻՎ	Տող	տարեսկիզբ	տարեվերջ
II Երկարաժամկետ պարտավորություններ			
2. Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր			
Հաշվարկներ շահաբաժինների գծով	860	6	72
Ընդամենը 2-րդ ենթաբաժնով	910	6	72
3. Կարճաժամկետ այլ պասիվներ			
Ընդամենը III բաժնով	960	6	72
Հաշվեկշիռ	970	1048	1072

Ձեւ N2

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանում
Արտադրանքի, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից զուտ հասույթ	010	866,0	775,0
Իրացված արտադրանքի, աշխատանքների, ծառայությունների արտադրական ինքնարժեք	020	(8630,0)	(7708,0)
Համախառն շահույթ (վնաս)	080	30	42
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	110	30	42
Գործառնական գործունեության արդյունքը՝ շահույթ (վնաս)	140	30	42
Սովորական (ֆինանսատնտեսական) գործունեության արդյունքը շահույթ (վնաս)	170	30	42
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ (վնաս)	190	30	42
Զուտ շահույթ (վնաս)	220	30	42

Ձեւ N3

ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼԻ ՈՐՈՇ ՏԱՐՐԵՐԻ ՇԱՐԺԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանում
Մասնակիցների հայտարարած ներդրումները կանոնադրական կապիտալում	020	1000	1000
Կանոնադրական կապիտալի մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	090	1000	1000

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Գումար	Այդ թվում դրամարկղ դրամ	Այդ թվում բանկային հաշիվ դրամ
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010	82	32	50
Արտադրանքի աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	020	8660	8660	
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	080	8660	8660	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր				
Ապրանքների ձեռք բերման դիմաց	100	20	20	
Կատարված աշխատանքների մատուցված ծառայությունների դիմաց	110	105	105	
Աշխատավարձի եւ դրան հավասարեցված վճարումների դիմաց	130	636	636	
Սոցիալական ապահովագրության եւ ապահովության նպատակով	140	351	351	
Վճարումներ բյուջե	160	7518	7518	
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	180	8630	8630	
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	190	30	30	
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր				
Ընդամենը զուտ դրամական հոսքեր գործառնական, ինվեստիցիոն եւ ֆինանսական գործունեությունից	470	30	30	
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ	620	112	62	50

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

I. Հաշվապահական հաշվեկշռին կից ծանոթագրություններ

1. Հիմնական միջոցներ

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Տարեսկզբի մնացորդը	Մուտքագրվել է	Մուտքագրվել է	Տարեվերջի մնացորդը
Արտադրական եւ տնտեսական գույք մնացորդային արժեք	080	960			960
Ընդամենը մնացորդային արժեք	120	960			960

9. Հաշվարկներ բյուջեի հետ

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Տարեսկզբի մնացորդը	Հաշվարկվել է	Մարվել է	Տարեվերջի մնացորդը
Գույքահարկ	720		6	6	
Հաստատագրված վճարներ	740		7518	7518	
Ընդամենը	800		7524	7524	

10. Հաշվարկներ աշխատավարձի, սոցիալական ապահովագրության եւ ապահովության գծով

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Տարեսկզ.մնաց.	Հաշվարկվել է	Մարվել է	Տարեվերջ.մնց.
Աշխատավարձի գծով	810		636	636	
Կենսաթոշակային եւ զբաղվածության հիմնադրամի գծով	830		351	351	
Ընդամենը	840		987	987	

Կ. Տ. Ղեկավար — Նալբանդյան Հ.

Գլխավոր հաշվապահ՝ — Մեսրոպյան Վ.

«Ազգ» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 29. 03. 2002 Գինը՝ 100 դրամ